EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 144, 1 Mayıs '96

Popülizm ve sosyalizm-3

Ekim'in *5 Ağustos Dersleri* başlıklı başyazısının son bölümünde şu değerlendirme yer almaktaydı:

"Son olarak, 5 Ağustos'un ışığında geleneksel devrimci grupların durumu var. Denebilir ki, yalnızca Türk-İş eylem takvimi değil, fakat son zamanların yerel işçi direnişleri de, bu grupların gitgide sınıftan uzaklaştıklarına tanıklık etmektedir. Semt olaylarında hareketlenen ve belirli kitle eylemlerine güç yığmak için özel bir çaba gösteren bu gruplar, işçi eylemlerinden dikkat çekecek ölçüde uzak durabilmektedirler. Semt yoksullarına doğal yakınlık ile sınıf hareketinden bu doğal uzaklaşma, sınıf hareketine müdahaledeki bu doğal yeteneksizlik ve isteksizlik, son bir yılın kitle hareketliliği sürecinde izlenegelen bu eğilim, geleneksel hareketin ideolojik-kültürel dokusu ve toplumsal kimliği hakkında son derece öğretici pratik açıklıklar sunmaktadır." (Sayı:128, 1 Eylül 1995)

Bu olguyu özel bir tarzda vurgulamanın gerisinde aynı zamanda, semt yönelimi modasına ilişkin olarak ileri sürülen, kitle mücadelelerine devrimci müdahaleden geri durmamak biçimindeki gerekçenin tutarsızlığına işaret etmek kaygısı vardır. Sorun gerçekten kitle mücadelelerine devrimci müdahaleyse eğer, bu aynı tutum neden işçi sınıfının Ağustos-Ekim dönemini kapsayan büyük eylem dalgası karşısında gösterilmemiştir? Neden uzun süreli yerel direnişlere gerekli devrimci müdahaleler için az-çok ciddi bir çaba harcanmamıştır? İleri sürülen gerekçenin tutarsızlığını görmek için bu soruların sorulması bile yeterlidir.

Fakat dahası var. Bu tür bir kıyaslama yalnızca eşit ilgiyi hak eden çalışma alanları sözkonusu olması durumunda bir anlam taşır. Oysa burada kıyaslanan işçi sınıfı ile semt katmanlarıdır. Bu durumda eşit bir ilgiden sözedebilmek ise marksist kavrayış yitirilmedikçe mümkün değildir. Zira sözkonusu olan; toplumun temel sınıf ilişkileri içerisinde tuttukları yer ve kuşkusuz bu nesnel temel üzerinde, devrimci siyasal mücadele oynayabilecekleri roller kıyaslanmaz ölçüde farklı olan toplumsal kategorilerdir. İlkinde sözkonusu olan, toplumun iki temel sınıfından birini oluşturan ve siyasal mücadelede ezilenler cephesine öncülük etme yeteneğine sahip bulunan biricik toplumsal sınıftır. Oysa ikincisinde, doğru bir rotaya ve istikrarlı bir mücadele çizgisine, ancak bu sınıfın devrimci siyasal önderliği koşullarında kavuşabilecek olan heterojen ve şekilsiz toplumsal katmanlardır.

Bu farkı ayırdedememenin temelinde yatan ve geleneksel hareketin temel karakteristiklerinden ikisini oluşturan popülizm ve kendiliğindencilik, birbirlerine yakından bağlıdırlar ve birbirlerini sürekli beslemektedirler.

Popülizm, kapitalist toplumdaki ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakalardan her birinin önemini ve rolünü, soyut teorik şemalarda olmasa bile gerçek siyasal yaşamda yerli yerine oturtamamada ifadesini bulur. Daha açık bir ifadeyle bu, işçi sınıfının modern burjuva toplumdaki kendine özgü konumu ve bu çerçevede şekillenen benzersiz devrimci rolü konusunda açık bir kavrayıştan yoksunluk anlamına gelir. Sosyal ve kültürel bakımdan alabildiğine heterojen ve karmaşık bir kitle oluşturan semt katmanlarına aşırı ilgi ile işçi sınıfı hareketine belirgin ilgisizlik, bu tür bir kavrayışsızlığın güncel pratik bir yansımasından başka bir şey değildir.

Kendiliğindencilik ise, en genel planda, olayların ardından sürüklenmeyi anlatır.

Fakat geleneksel akımlar tarafından bu, genellikle önde giden kitlelerin arkasında kalmak olarak, en dar biçimiyle ve tekyanlı olarak anlaşılır. Böyle anlaşılınca da, örneğin semtlerde hareketlenen yoksul kitlelerin önüne düşmeyi başaranlar, bunu başarmış olmakla siyasal mücadelede öncü bir rol oynadıklarına ciddi ciddi inanırlar. Gerçekte ise kendiliğindenci bir sürükleniş içinde olduklarının farkında bile olmazlar.

Oysa kendiliğindenciliğin en ayırdedici özelliği, tam da teorik perspektiflerin ürünü olan stratejik doğrultuyu ve öncelikleri dönemsel olayların ve gelişmelerin basıncı altında yitirmek, gündelik gelişmelerin girdabına kapılmak, içinde boğulmaktır. Eğer zaten ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakalar içinde işçi sınıfının tuttuğu çok özel yer konusunda sağlam, derinlemesine özümsenmiş bir kavrayışınız yoksa, sınıf çalışmasındaki pratik güçlükler ile semt çalışmasının kolaylıkları birarada, sizi hızla ve kolayca bir başka pratik gelişme rotasına sokar. Böylece stratejik doğrultunun ve önceliklerin pratikte hiçbir değeri kalmaz. Bunlar kağıt üstünde soyut doğrular olmaktan öteye bir anlam taşımaz olurlar.

***

Gazi Direnişi ve onu izleyen gelişmeler, büyük kent varoşlarında yaşayan yoksul katmanlardaki hoşnutsuzluğu ve mücadele enerjisini somut olarak gösterdi. Daha çok Kürt ve Alevi semtler için geçerli olsa da, bu olgunun ve gelişmenin devrimci siyasal mücadele için taşıdığı önem herhangi bir tartışma gerektirmez. Gazi Direnişinin sarsıcı etkisinin yanısıra, son iki yılın 1 Mayıs gösterilerinin kitleselliği ile bu gösterilere egemen devrimci hava, bu potansiyelin güncel rolüne ve önemine ayrıca ışık tutmaktadır.

Peki bu potansiyelin ve onun ürünü gelişmelerin öne çıkardığı en önemli, en öncelikli görevler nelerdir? Bu soruya somut olarak verilmiş bulunan pratik yanıtlar, popülizm ile sosyalizm arasındaki ilkesel ve taktik ayrımlara bir kez daha önemli açıklıklar sağlamıştır. Popülizmi bir kimlik haline getirenler, yeni hareketlilik alanını aynı zamanda verimli bir gelişme alanı olarak da görerek, hızla bu zeminde mevzilenme yoluna gitmişlerdir. Oysa sosyalizmin temsilcileri olarak komünistler, yalnızca temel teorik gerçeklerden hareketle değil, aynı zamanda Türkiye'nin '80 öncesi tüm devrimci siyasal deneyimini de gözeterek, stratejik önceliklerinin pratik gereklerinde ısrar etmişlerdir.

Stratejik önceliklerin pratik gerekleri her zaman için marksist taktiğin temel hareket noktalarından biridir. Devrimci siyasal mücadelede öncü rolü oynama yeteneğine sahip biricik sınıf işçi sınıfıysa eğer; modern sınıf ilişkilerinin egemen olduğu toplumumuzda iktidar hedefine dayalı bir mücadele ancak bu sınıf ekseninde verilebilecekse; ve nihayet, yalnızca kent yoksullarının değil, genel olarak toplumun tüm ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakalarının mücadele birikimi ancak bu sınıf ekseninde tutarlı bir rotaya sokulabilecek ve iktidar hedefine yöneltilebilecekse, bu durumda, kent yoksullarındaki bir hareketlenmenin yapacağı en uyarıcı etki, dikkatleri devrimci sınıf önderliğinin yaratılmasında daha çok yoğunlaştırmak, sınıf hareketinin politik ve örgütsel gelişmesine yönelik görevlere daha etkin ve daha enerjik bir biçimde sarılmaktır. Bu koşullarda sınıf hareketinin devrimci gelişme ihtiyacı, kendinden öte, gelişmekte olan kitle hareketinin temel bir ihtiyacı durumundadır. Toplumsal mücadelede sınıf öncülüğü kavramının gerçekten bir anlamı, bir pratik değeri varsa eğer, sorun başka türlü kavranamaz ve konulamaz.

Elbette sınıf öncülüğü olmadan da çeşitli toplumsal katmanların mücadeleleri gelişme seyrini sürdürecektir. Fakat böyle bir mücadeleden istikrarlı bir seyir ve iktidar hedefine yönelik kalıcı sonuçlar beklemek, her türlü dayanaktan yoksundur. Modern sınıf ilişkilerinin egemen olduğu bir toplumda, ezilenler cephesinde iktidar olma gücüne ve yeteneğine sahip bulunan, dolayısıyla da bu doğrultudaki bir mücadelenin toplumsal dayanağı olabilecek olan **biricik** toplumsal güç işçi sınıfıdır. Kapitalist bir ülkede işçi sınıfını eksen almayan herhangi bir iktidar mücadelesi iddiası her türlü ciddiyetten yoksun boş bir safsatadır.

EKİM

Görkemli 1 Mayıs ve bazı sonuçlar

'80 sonrası mücadelede bir kilometre taşı

İstanbul'daki 1 Mayıs kutlamalarının ardından öncelikle söylenmesi gereken, bu eylemin '80 sonrası sınıf mücadelesi sürecinin önemli kilometre taşlarından biri olarak tarihe kaydedilecek olmasıdır. İlkin, sözkonusu olan, '80 sonrası dönemde yaşanan en kitlesel 1 Mayıs'tır. İkincisi, '80 sonrasının bu en kitlesel 1 Mayıs'ı, aynı zamanda, alana tartışılmaz bir biçimde devrimci havanın hakim olduğu gerçek bir mücadele günü olmuştur. Üçüncüsü, bu 1 Mayıs, tam da yukarıdaki özellikleri nedeniyle, yeni bir devlet provokasyonuna sahne olmuştur. Terörist sermaye devleti, kitleselleşen devrimci mücadelenin karşısında en kirli, en aşağılık yöntemleri kullanmaktan geri durmayacağını bir kez daha kanıtlamıştır. Ve dördüncüsü, '96 1 Mayıs'ı, devrimci-demokrat kitle hareketinin yeni bir yükseliş içerisine girdiğini açık bir biçimde göstermiştir. Türkiye'nin bugün içinden geçtiği siyasal konjonktürde, patlamaya hazır kent varoşları, devrimci siyasal politizasyon açısından sınıf hareketini gölgeleyen bir gelişme ivmesi kazanmış durumdadır. Bu olgu, devrimci siyasal mücadele açısından, olanakların ve risklerin içiçe geçtiği bir sürecin içinden geçilmekte olduğunu da ortaya koymaktadır.

Görkemli gösteriyi hazırlayan ön birikim ve çalışmalar

'96 1 Mayıs'ının oldukça kitlesel bir biçimde kutlanacağı tahmin etmek zor değildi. İşçilerin, emekçilerin ve öğrenci gençliğin, bu 1 Mayıs'ı, temel taleplerini dile getirecekleri, düzene karşı öfkelerini haykıracakları bir mücadele günü haline getireceklerine ilişkin pek çok veri zaten mevcuttu. Devrimci hareketin ise, '96 1 Mayıs'ına geçmiş yıllara kıyasla, daha etkin bir tazda hazırlandığı izlenmekteydi. '96 1 Mayıs'ı, devrimci örgütler açısından yeniden belli bir kitle temeline ulaşmanın sağladığı moral ve motivasyon içinde karşılanmaktaydı. 1 Mayıs bu gerçeği "dosta-düşmana" göstermenin önemli bir vesilesi olarak da görülüyordu. Dahası, pek çok örgüt açısından bunun en temel kaygı olarak görüldüğü de rahatlıkla söylenebilir.

Yoksulluğun ve işsizliğin had safhaya ulaştığı, buna ulusal ve mezhepsel baskıların yanısıra sistematik bir devlet terörünün eklendiği gecekondu bölgelerinde, uzun bir süreden beri huzursuzluk ve mücadele dinamikleri birikmekteydi. Gazi Direnişi hem bu gerçeğin bir dışa vurumu olmuş ve hem de benzer özelliklere sahip başka semtlerde politizasyonu artıran ve mücadele isteğini harekete geçiren bir rol oynamıştı. Son bir kaç yıldır, semt yoksullarının bir politizasyon ve hareketlilik içine girdiğine, devrimci hareketin bu bölgelerde belli bir etki alanı yaratmaya başladığına, bu sürecin Gazi Direnişiyle yeni bir ivme kazandığına ve bunun bugüne kadar derinleşerek sürdüğüne tanık olunuyordu.

Son süreçte öğrenci hareketinde yaşanan canlanma ise, toplum içerisinde mayalanan devrimci politizasyonun ve mücadele isteğinin bir başka alandaki dışa vurumu oldu. Liseli ve üniversiteli gençlik, geçtiğimiz aylar içinde son on yılın en kitlesel ve militan eylemlerini gerçekleştirdi. Bu eylemler, tüm burjuva karşı propagandaya rağmen, öğrenci gençliğin ve emekçi kesimlerin genelinde sempati topladı ve bu anlamda destek gördü.

İşçi sınıfı, inişli-çıkışlı olsa da, militanlaşma ve politikleşme düzeyinde henüz ciddi sınırlılıklar taşısa da, yıllardır hep bir eylemlilik içerisinde oldu. Yakın dönemde onlarca mevzi direnişler yaşadı. '95 yılı içinde kitlesel Ankara eylemlerini gerçekleştirdi. Türkiye 300 bini aşkın işçinin haftalarca süren grevine tanık oldu.

Kamu çalışanları ise son altı yıldır,

mücadele dinamiğinde hiçbir ciddi körelme olmadan, grevli ve toplusözleşmeli sendika istemi doğrultusunda kitlesel bir mücadele sürecini yaşıyorlar. Son aylarda onbinlerce kamu emekçisinin katıldığı gösteriler, iş bırakma eylemleri gerçekleşti.

İşte '96 1 Mayıs'ı bu koşullarda ve böylesi bir sürecin arkasından gerçekleşiyordu. '95 1 Mayıs'ı alt sınıflardaki politizasyon artışını, devrimci hareketin güç ve etkinlik bakımından olumlu bir sürece girdiğini zaten somut olarak ortaya koymuştu. '96 1 Mayıs'ında ise, muhtemelen bu kez alana bütünüyle devrimci bir havanın hakim olmasına tanık olunacaktı. Pek çok gösterge bunu göstermekteydi. Nitekim öyle de oldu. 150 bini aşkın insan 1 Mayıs alanını akın akın doldururken, kitlenin belirleyici ağırlığını, yüzünü devrimci ve sosyalist mücadeleye dönmüş işçiler, emekçiler ve öğrenciler oluşturmaktaydı. '96 1 Mayıs'ı devrim-karşı devrim kutuplaşmasında havanın yeniden devrim lehine dönmeye başladığını tescil eden bir mücadele günü oldu. Bugünü '80 sonrası sınıf mücadelesi açısından bir kilometre taşı kılan özelliklerden biri de budur.

Reformist akımlar gölgede kaldı. Gösteriye devrimci örgütler damgasını vurdu

'96 1 Mayıs'ı devrimci bir havanın hakim kılındığı bir gün olarak, bir mücadele günü olarak kutlandı. Bu kuşkusuz ki devrim güçleri adına, devrimci hareket adına başlı başına bir başarıdır. Ne var ki bu, devrimci hareketin, özellikle de bu tür kitlesel gösterilerde kendini daha açık bir biçimde dışa vuran zaaflarının üstünü de örtmemelidir. Devrimci gruplar, bu mücadele gününü, yine esas olarak kendi örgütsel varlıklarının en dar anlamda propagandası için kullanmaya çalıştılar. Pek çok devrimci örgütün temel kaygısı, "biz buradayız, üstelik de kitleselleşmiş olarak" mesajını vermekten öteye geçemedi. Sınıf hareketinin, kamu emekçileri hareketinin sorunlarına, devlet terörüne, özelleştirme saldırısına ilişkin politikaların 1 Mayıs vesilesiyle alana taşınması kaygısı hemen hemen hiç yoktu. Bunun tek istisnasını "kirli savaşa" ilişkin tutum oluşturuyordu. Tüm bu alanlara ilişkin müdahale ne yazık ki fiilen sendikalara ve reformistlere bırakılmış oldu. Devrimci hareket şahsında dışa yansıyan, daha çok "güç gösterisi" kaygısı ve semt yoksullarının öfkesinin dışa vurumu oldu.

Reformist hareket, özellikle ÖDP, EP ve İP şahsında 1 Mayıs'a belli bir kitlesellikle katıldı. Ama şu rahatlıkla söylenebilir ki, gösterinin başından sonuna kadar devrimci havanın gölgesinde kaldılar. Dahası, bu hava onları ezen ve etkisizleştiren bir ağırlığa da dönüştü. Reformistlerin 1 Mayıs'ı "sol bir karnaval"a dönüştürmeye dönük tavır ve girişimleri de alandaki devrimci hava karşısında son derece etkisiz kaldı.

HADEP 1 Mayıs mitingine oldukça kitlesel bir biçimde katıldı. '95 ve '96 1 Mayıs'ları bu açıdan geçmiş dönemlere göre daha olumlu bir tablo ortaya koyuyor. Ve çok daha önemlisi, HADEP kortejinden yükselen şiarların ağırlıkla emekçi kimliğini ve devrimci tutumu yansıtıyor olmasıdır. "Sosyalizmin güneşi Kürdistan'da doğuyor!", "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur!", "Biji PKK, Biji Apo!", "Kürdistan faşizme mezar olacak!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Baskıya, sömürüye son!" vb. şiarlar daha ağırlıklı bir biçimde öne çıktı. Bu tablonun iki önemli olguya işaret ettiğini söylemek mümkündür. Birincisi, ulusal hareket bu tür gösterilerde işçi ve emekçi hareketiyle birleşmek, onun gündemiyle kendi gündemini birleştirmek konusunda belli bir hassasiyet göstermektedir. Bu altı çizilmesi gereken önemli bir tutumdur. İkincisi ise, metropollerde devrimci mücadele yükseldikçe, bu yükselişe paralel olarak, metropollerde yaşayan emekçi Kürt kitleleri de bu sürecin önemli bir halkası, etkin bir gücü olacaktır. 1 Mayıs'ta ortaya çıkan bu son derece önemli olgu, devrimci siyasal mücadele açısından önemli bir imkanın dışa vurumu olmuştur.

Sendikalarm 1 Mayıs'a yönelik hazırlık ve tutumları ise, kendi tabanlarını olanaklı olduğunca 1 Mayıs alanından, aynı anlama gelmek üzere devrimci hareketten uzak tutmaya yönelik olmuştur. 1 Mayıs'm "bayram tatiline denk gelmesi" ise, bunun sahtekarca bir gerekçesi olarak kullanılmıştır. Ne ön propaganda yürütmek, ne de fabrikalarda

komiteleşmelere gitmek açısından hiçbir şey yapılmamıştır. Sendika bürokratları "zevahiri kurtarmaya" bile çalışmamışlardır. Sonuçta gösteriye sendika kortejleri ile katılan işçi ve kamu emekçisi sayısı son derece sınırlı olmuştur. Retrans, Polisan, Ambar işçileri vb. ise, 1 Mayıs'a kendi fabrika pankartlarıyla ve büyük ölçüde sendika bürokrasisinin çabasından bağımsız olarak katılmışlardır. Merkezi sendika bürokrasisi devrimci mücadele geliştikçe, bu mücadele karşısına daha açık bir gerici güç olarak çıkmaktadır. 1 Mayıs öncesinde ve özellikle sonrasında gösterdikleri tavırlar bunun yeni ve son derece açık bir kanıtı olmuştur. 1 Mayıs reformist KESK yöneticilerinin de giderek devrimci mücadeleyle aralarına daha kalın bir çizgi çekmeye başladıklarına ilişkin yeni göstergeler ortaya koymuştur.

Devletin planlı provokasyonu ve provokasyondan çıkarılması gereken dersler

'96 1 Mayıs'ının ortaya koyduğu sonuçlardan biri, rüzgarın yeniden devrim güçleri lehine dönmeye başladığının tescil olması, ama bu gelişmeye henüz işçi sınıfının önderlik edip damgasını vuramadığıdır. Bir diğeri ise, düzenin bu devrimci gelişme karşısında, provokasyonlar dahil en kirli yöntemlerini yeniden devreye sokacağıdır.

'96 1 Mayıs'ı terörist sermaye devleti tarafından yeni bir kanlı provokasyonun tezgahlandığı, sahneye konduğu bir gün de olmuştur aynı zamanda. Daha henüz sabahın ilk saatlerinde, gösteri henüz başlamışken, düzenin resmi katil çeteleri biri işçi, biri öğrenci olan iki devrimciyi katletmişler, onlarca devrimciyi yaralamışlardır. Yürüyüş korteji miting alanına ilerlerken, çeşitli kereler yürüyüş kortejine doğru ateş açılmış, yeni yaralanma olayları olmuştur. Terörist devlet çok açık bir provokasyon planı çerçevesinde, kitlenin öfkesini ve gerilimini yükseltecek tahriklere girişmiştir. Sivil polisler bilinçli ve tahrik edici bir tutumla sürekli kortejlere sızdırılmaya çalışılmıştır. Gösterilerin bitiminden sonra, kitle dağılmaya başladığı sırada, kortejlerin disiplininin bozulmasından da yararlanan sivil polisler kitlenin içine girmişler, çevredeki dükkan ve işyerlerinin camlarını kırmaya başlamışlardır. Devrimcilerin engelleme çabalarına karşın bunu sürdürmüşlerdir. Ardından polisler saldırıya geçmiş, yeniden silahlar kitleye doğrultularak ateşlenmiştir. Bundan sonraki süreçte de iş çığırmdan çıkmış, öfkesi en üst düzeye varan kitlenin öfke ve kini dizginsiz bir biçimde boşalmaya başlamıştır.

Olaylar orada bulunan onbinlerce insanın gözü önünde ve apaçık bir biçimde yukarıdaki gibi gelişmişken, burjuva medyası olayları tümüyle tersine çevirerek kitlelere aktarmakta, bu olayları devrimci hareketi karalamak amacıyla bir malzemeye dönüştürmüş bulunmaktadır. Sendika bürokratları da kişiliksiz, korkak, işçi ve devrim düşmanı karakteriyle bu karalama kampanyasının en aktif destekleyicileri olmuştur.

Yaşanan bu olaylar devrimci hareketin önüne yeni görevler çıkarmakta, belli açıklıklar sağlamaktadır. Devrimci hareket, devrimci mücadele yükseldikçe, eli kanlı terör devletinin bu türden pek çok provokasyonu gündeme getireceğini gözönünde bulundurmalı ve buna göre davranmalıdır. '96 1 Mayıs'ı bu açıdan geriye önemli dersler bırakmıştır, bırakmış olmalıdır. Bir yandan devrimci mücadele kitlesel ve militan bir tarzda yükseltilirken, diğer yandan da düzenin bu türden provokasyonlarını boşa çıkaracak, tersine çevirecek bir uyanıklık gösterilmelidir. 1 Mayıs '96, ne yazık ki bu açıdan iyi bir sınav olmamıştır. Düzenin provokasyonu belli bakımlardan tutmuş, tepki ve öfke dizginsiz bir biçimde, çok daha önemlisi, kör ve amaçsız bir biçimde dışa vurmuştur. Oysa düzenin katliamına ve provokasyonuna karşı uyanıklık gösterilebilir, daha disiplinli, düzenin oyunlarını boşa çıkaran türden bir tepki örgütlenebilirdi. 1 Mayıs '96 geriye bu tür bir ders ve görev alanı da bıraktı.

Düzen cephesinin devrimci hareketi kitlelerden yalıtma taktiğini boşa çıkarma görevi

Bu sorun kapsamında devrimci hareketin önünde güncel bir görev alanı daha bulunmaktadır. Bugün düzen, medyasıyla,

sendika bürokratlarıyla, burjuva partileriyle bu olayları devrimci hareketi karalamak açısından kullanıyor. Bu doğrultuda aktif bir yalan-çarpıtma kampanyası yürütüyor. Devrimci hareket bunu boşa çıkaracak bir ortak karşı kampanya örgütlemek, bir "gerçekleri açıklamak", terörist devleti, medyayı, sendika bürokratlarını, düzenin bu kampanyasına soldan destek veren reformistleri teşhir faaliyeti yürütmek yükümlülüğüyle karşı karşıyadır. Zira düzen tarafından yürütülen kampanya devrimci harekete her cepheden bir saldırı amacını taşıyor ve bunun psikolojik-ideolojik koşulları oluşturuluyor. Düzen bu kampanya aracılığıyla devrimci örgütlerin meşruluğunu zedelemeyi, devrimci harekete yönelik azgın bir terör saldırısının koşullarını oluşturmayı hedefliyor. Altı çizilerek belirtilmesi gereken bir başka önemli hedef ise, işçi sınıfı ile devrimci hareketi birbirinden yalıtmaktır.

Bu sonuncusu özel bir tazda vurgulanarak öne çıkarılmalıdır. Düzen genel devrimci gelişmenin henüz işçi sınıfını etkili ve belirleyici tarzda kucaklayamadığını biliyor. Bu devrimci dalganın işçi sınıfı ile anlamlı bir tarzda buluştuğunda, işçi sınıfının kendi bağımsız sınıf kimliği ile sürece damgasını vurmaya başladığında, bunun kendisi açısından ölüm çanlarının çalmaya başlaması anlamına geleceğini biliyor. Bunun için de işçi sınıfını mümkün olduğunca bu dalganın dışında tutmaya, iki hareketi birbirinden yalıtmaya çalışıyor. İşte yaratılan provokasyon düzen tarafından bu amaç doğrultusunda da kullanılmak isteniyor. "Bir avuç terörist işçinin bayramını rezil etti", "işçiler olayların dışındadır, olayı işçi olmayanlar, işçi sınıfının davası ve çıkarlarıyla en küçük ilgisi olmayanlar çıkardı", "1 Mayıs '96 bir avuç provokatörün işçi sınıfına saldırdığı bir gün olarak tarihe geçecektir". Düzen işte bu türden bir kampanya yürütmektedir ve kampanyada düzene en aktif desteği sendikalar ve reformistler vermektedir. Sendika bürokratları "işçi sınıfıyla, işçi çıkarlarıyla en küçük ilgisi olmayan bu illegal örgütlerin polis ve sendikacı işbirliğiyle bir daha hiçbir işçi gösterisine alınmayacaklarını" açıklayarak; devrimci hareket ile işçi hareketini birbirinden yalıtmak, bu yolla sermaye düzenine yeni bir hizmet vermek için şimdiden gayretkeş bir çaba içerisine girmiştir. Eğer işçi sınıfı içinde etkili bir gerçekleri açıklama kampanyası ve teşhir faaliyeti yürütülürse, bu oyunu kısa süre içerisinde tümüyle boşa çıkarmak olanaklıdır. Ama bu, komünistlerin ve devrimcilerin bu sorunda da gerekli duyarlılığı ve inisiyatifi göstermeleriyle mümkün olabilecektir.

Sınıf hareketine yönelik görevler şimdi çok daha acil ve çok daha önemlidir

Ne var ki düzenin ve sendika bürokratlarının bu tür hesaplar yapabilmelerini sağlayan bir nesnel gerçeklik vardır. Bu gerçekliğin altı önemle çizilmelidir. İşçi sınıfı istikrarlı bir eylemlilik içerisinde olmakla beraber, bu eylemlilik mevzi sınırları parçalayamamakta, politikleşme ve militanlık açısından genel devrimci muhalefete damgasını vuracak, önderlik edebilecek bir düzeyden bugün için uzak bulunmaktadır. İşte bu durum düzeni ve sendika bürokratlarını, bu tür politikalar için cesaretlendiren bir nesnelliği oluşturmaktadır. Düzen güçleri de tarihsel ve sınıf bilinçleriyle, sınıfın damgasını vuramadığı, önderlik edemediği bir genel devrimci muhalefetin daha soluksuz olacağını, daha kolay ezileceğini biliyor ve bunu kullanılması gereken bir şans olarak görüyor. Geleneksel devrimci grupların sınıfsal ve ideolojik yapısı gereği sınıf çalışmasından hemen tümüyle uzaklaşmış olmaları ve yine hemen tümüyle semt ve gençlik faaliyetine yönelmeleri, düzenin bu tür politika ve beklentilerini cesaretlendiren bir başka önemli faktör durumundadır. Nitekim '96 1 Mayıs'ını simgeleyen bir başka önemli özellik, gösteriye işçi sınıfının değil genel bir devrimci kitlenin damgasını vurmuş olmasıdır. Bu 1 Mayıs gösterilerine işçi katılımı olmadığı ya da bu katılımın yalnızca sendikalar aracılığıyla olduğu anlamına gelmiyor. Devrimci örgütlerin kortejlerinde de pek çok sayıda işçi vardır. Ama burada sözkonusu olan, bir sınıf olarak işçi sınıfının kendi bağımsız sınıf tutumuyla henüz net bir biçimde ortayla çıkamadığı, genel devrimci kitle hareketine rengini verecek bir inisiyatifi gösteremediğidir.

Oysa pek çok gösterge, militan-politik bir

işçi hareketliliğinin ortaya çıkması içi koşulların düne göre çok daha olgunlaştığını ortaya koymaktadır. Emekçi kesimler içinde devrimci fikirlerin yaygınlık kazanması, bu kesimlerin giderek daha fazla militan-kitlesel bir eylemlilik sürecine girmesi, işçi sınıfını da bu doğrultuda motive edecek bir etmendir. Öte yandan, işçi sınıfının ekonomik, sosyal ve siyasi alanda sorunları azalmamakta, tersine giderek daha da büyümekte ve katlanılmaz hale gelmektedir. Bu noktada görevin ve sorumluluğun ana sahipleri komünistlerdir. Komünistler işçi sınıfının tarihsel rolü üzerine sahip oldukları ideolojik bakışaçısının sağlamlığından hareketle, sosyalist-siyasal bir işçi hareketliliğinin geliştirilebilmesi için gittikçe daha elverişli hale gelen bugünkü koşullardan azami ölçüde yararlanmayı başarabilmelidirler. İşçi sınıfı merkezli çalışmalarını hız ve yoğunluk açısından daha da geliştirmelidirler. Sorunun gerçek çözümü buradadır. Bu görev asgari bir başarıyla yerine getirildiğinde, sosyalist devrim ve iktidar mücadelesi gerçek ve sağlam temeline kavuşacaktır. İşte o zaman, sermaye düzeni ve onun her türlü uşağı için gerçek anlamda "ölüm mevsimi" başlamış olacaktır. 1 Mayıs '96'nın komünistlere yönelik en önemli mesajı da budur.

Komünistler hedeflerine asgari bir başarıyla ulaştılar

Komünistler, kuşkusuz belli eksiklik ve zaaflar taşımakla beraber, 1 Mayıs '96 öncesinde etkili bir ön faaliyet dönemi yaşadılar. '96 1 Mayıs'ı öncesinde reformist ve devrimci cepheleriyle tüm sol hareket, geçmiş yıllara göre nispeten daha etkin bir faaliyet yürüttüler, İstanbul'da, bütün bir kent 1 Mayıs afişleriyle donatıldı, bildiri, kuşlama vb. araçlar yaygın sayılabilecek ölçülerde kullanıldı. Ama tüm bu faaliyeti legal ve illegal yöntemlerin etkili bir tarzda birleştirilerek gerçekleştirmek sözkonusu olduğunda, komünist hareket dışında bunun herhangi bir başka örneğini gösterebilmek mümkün değildir. '96 1 Mayıs'ında komünistlerin bu alandaki ayırıcı perspektif ve pratikleri kendini çok açık biçimde göstermiştir.

'96 1 Mayıs'ı komünistler açısından bir başka cephede de önem taşıyordu. Bilindiği gibi '95 1 Mayıs'ında da komünistler alana etkin bir kitlesel güçle katılmayı hedeflemişlerdi. Fakat 1 Mayıs öncesine denk gelen düşman saldırısı nedeniyle bunu hayata geçirmeyi başaramamışlardı. Bu 1 Mayıs'a da benzer bir hedefle yaklaşıldı. Etkili bir ön kitle çalışması yürüterek alana taşıyabileceğimiz azami bir kitlesellikle 1 Mayıs'a katılmak hedeflendi. Özellikle ön kitle çalışması ve organizasyon cephesinde hala aşılması gereken ciddi zaaflarımız olduğu, önümüzdeki günlerde bu sorunlar üzerinde yoğunlaşarak gerekli dersler çıkarmamız gerektiği son derece açık. Ama bu eksiklik ve zaaflara karşın, ulaşılan sonuç başlangıç koşulları açısından tatmin edici olmuştur. Komünistler, devrimci örgütler içinde DHKP-C, MLKP ve TKP-ML'in ardından 1 Mayıs'a katılan en kitlesel grubu oluşturuyorlardı. Eğer zaaf ve eksikliklerimizi doğru tespit eder ve üzerine kararlılıkla gidersek, başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi katmanlarve öğrenci gençlik içindeki güçlerimizi kısa sürede bugünküyle kıyaslanamaz ölçüde genişletmemiz mümkündür.

'96 1 Mayıs'ı, ön çalışmasıyla ve alandaki görüntüsüyle, bu açıdan da komünistlere anlamlı bir mesaj olmuştur.

EKİM 3. Genel Konferansı

Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler

EKSEN YAYINCILIK

1 Mayıs izlenimleri...

Saat 10:00 civarında Kızıltoprak yönünden toplanma alanına doğru gelen ve ağırlığı DHKC'lilerin oluşturduğu bir kortej polis aramasına direnince joplar kalkıyor. Amaç gelen kitleyi dağıtmak. Ama başaramıyorlar. Hem gelenler polise sopalarla karşılık veriyorlar, hem de kortej olarak konumlanmış TİKKO'lu devrimciler ve çevrede dağınık bir şekilde bulunan diğer devrimci güçler sopa ve taşlarla saldırıyorlar. Sloganlar atılıyor: "Faşizme karşı tek yumruk, tek barikat!" Bir panzer polisin üzerine yürüyen kitlenin önünü kesiyor, ama barikatın dağılmasını engelleyemiyor. Devrimci gençler çözülen polis barikatından uzağa düşen polisleri kovalıyorlar. Polisleri sokak aralarına süren kitlenin üzerine ateş açılıyor. 8 kadar insan düşüyor. Düşenlerden ikisi Hasan Albayrak ve Dursun Odabaşı... 1 Mayıs '96'nın üç şehidinden ikisi bu çatışmada şehit oluyorlar. Çatışmaya hemen her devrimci örgütten insanlar katılıyorlar. Alana yeni giren ve henüz toplanmaya başlayan komünistler de çatışanların arasında... Kulaktan kulağa yayılan "bir genç katledilmiş" uğultusu, hep bir ağızdan slogana dönüşüyor: "Kahrolsun faşist diktatörlük!"

***

"Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!"... Kızıl bez üzerine sarı harflerle yazılmış EKİM pankartını taşıyan komünistler, toplanma alanına bu sloganla girdiler. Kortejimizi yavaş yavaş şekillendirmeye, pankartlarımızı, döviz ve diğer materyallerimizi hazırlamaya koyulduk. Gittikçe büyüyen kitlemizle alana yerleştik ve disiplinli bir biçimde slogan atmaya başladık. "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak" sloganı gür bir biçimde haykırılıyordu. "Zindanlar yıkılsın! Tutsaklara özgürlük!" şiarının yer aldığı büyük bir pankartımızı otobüs durağına astık.

Dört bir yandan devrimci kortejler yürüyor, devrim şiarları ve marşlar haykırılıyordu. Reformistler de vardı alanda, ama adeta dilleri tutulmuş, sesleri kısılmıştı! Devrimci kortejlerdeki coşku ve heyecandan yoksun, şaşkın bir biçimde izliyorlardı etrafı. Kadıköy mitingine devrimin damgasını vuracağı daha sabahın bu saatlerinde açıkça belliydi. Reformistler de bunu farketmişler, kaderlerine razı olmuşlardı! Kortejimizin arkasına yerleşen İP'lileri ellerine aldıkları Türk bayrağı konusunda bir kez uyarmamız yetti, açmaktan hızla vazgeçtiler.

Kortejimizi şekillendirdik ve düzenimizi aldık. En önde "Özgürlük, Devrim Sosyalizm!" şiarının yer aldığı EKİM imzalı pankartımız duruyordu. Onun arkasında kızıl bayrak taşıyan bir grup, onların arkasından ise büyük pankartlara çizilmiş devrimci proletaryanın öğretmenleri Marx, Engels ve Lenin yürüyorlardı. Canlı resimlerle bezenmiş iki büyük pankart daha yer alıyordu kortejimizde: "Kirli savaşa hayır! İşçilerin birliği, halkların kardeşliği!" ve "Kurtuluş yok tek başına! Ya hep beraber ya hiçbirimiz!" Ayrıca, "Yaşasın sosyalizm", "Sınıfa karşı sınıf! Düzene karşı devrim! Kapitalizme karşı sosyalizm", "Sosyalizm kazanacak!" vb. şiarlarının yeraldığı pankartlar ile değişik işletmelerin pankartları ve yüze yakın döviz taşınıyordu.

"Ekim! Devrim! Sosyalizm!" sloganını haykırarak yürüyüşe geçtik. Altıyolu döndük; alkışlar, coşku ve heyecan... Ve kenarda beklerken devrimci coşkumuza kapılarak aramıza katılan tanıdık gençler, işçiler ve emekçiler... Duvarlara bakıyoruz. Bizden önce geçen devrimci kortejlerin izleri yazılamalar, amblemler, kızıl sarı simgeler donatmış her yanı. Sloganlarımız onları selamlıyor: "Özgürlük! Devrim, Sosyalizm!" Şimdi önümüz dümdüz, İskele meydanı tam karşımızda. Sabahın erken saatlerinde tam bir polis işgali altında bulunan bu bölgede şimdi katillerden eser yok. Devrimci kitle hareketindeki yeni yükselişin temiz havasını soluyoruz ciğerlerimize. Alana doğru akıyor, devrimin ve sosyalizmin şiarlarını haykırıyoruz. Kortejimiz sabırsızca, ama disiplinli bir biçimde neredeyse koşuyor alana... Düzenli sıralar halinde, kızıl bayraklarımız en önde alana giriyoruz. Yeni bir dünyanın kurulacağına olan inancımızla haykırıyoruz: "Sosyalizm kazanacak!" Bu slogan tekrar tekrar yükseliyor kortejimizden. Alana bizden önce yerleşenlerin yüzleri kortejimize dönüyor. Bir alkış tufanı kopuyor. Alanda bizden önce yüksek bir platforma asılan resimli "Kirli savaşa hayır! İşçilerin birliği, halkların kardeşliği!" pankartı genç yoldaşlarımızın ellerinde bizleri selamlıyor...

Olağanüstü hal genelleştiriliyor

Baskı ve teröre yeni kılıf: İller İdaresi Yasası

Hükümet OHAL'i kaldırarak yerine İller İdaresi Yasasına işlerlik kazandıracağını açıkladı. İller İdaresi Yasasını ne menem bir şey olacağını da bizzat başbakan Mesut Yılmaz açıkladı. Yılmaz bir TV muhabirinin konuyla ilgili sorusuna şu cevabı verdi: "OHAL'i kaldıracağız. Bunun uygulamada bir boşluğa yol açmaması için İller İdaresi Yasasına işlerlik kazandıracağız. Arkadaşlar mesele üzerinde çalışıyor."

Gerçekte yapılmaya çalışılan OHAL'i kaldırmak değil, tüm Türkiye'de yaygınlaştırmaktır. Öngörülen yeni düzenlemelerin anlamı, cumhurbaşkanı, başbakan, vali ve belediye başkanlıkları koltuklarına generalleri oturtmaksızın icranın tümüyle MGK, MİT ve Kontr-gerilla şeflerinin komutası ve denetimine verilmesidir. Adı açıklıkla konmasa bile, 12 Eylül tipi bir yönetim modelidir bu. Yeni bir Takrir-i Sükun Kanunu olan İller İdaresi Yasasında, icranın davulu kimi sivillerin boynunda olsa bile, tokmağı MGK, MİT, Kontr-gerilla şeflerinin elinde olacaktır.

Çeşitli muhalefet kesimlerince "sivil darbe" olarak tanımlanan sözkonusu yasa, aslında mevcut uygulamanın katmerleştirilerek yasal kılıfa büründürülmesi çabasıdır. Bu yasa Kürt illeri bakımından herhangi bir değişiklik getirmiyor. Zaten yasa da, gerçekte Kürdistan'a değil, Türkiye'nin metropollerine, işçi sınıfı, emekçi kitleler, devrimci hareketler ve çeşitli muhalif katmanlara yöneliktir. Kürdistan'da uygulananan terörün tüm Türkiye'ye yayılmasına olanak sağlayacaktır.

Açık bir "iç savaş koşulları"nın ilanı ve kabulü anlamına gelen yasaya göre, kazanılmış bütün demokratik haklar valilikler eliyle yok sayılacaktır. Toplantı ve gösteriler valilik tarafından yasaklanabilecektir. Dernekler bildirilmek kaydıyla değil, valilikten izin alınarak açılabilecektir. Basın tam denetim altına alınacak, sansür dönemi en dizginsiz biçimde başlatılacaktır. Valilik gerekli gördüğünde gazete basımını durduracak, gazeteler il sınırlarına sokulmayabilecektir, vb...

Mesut Yılmaz'ın "arkadaşlar üzerinde çalışıyor" dediği yasa, aslında MGK tarafından çoktan hazır bekletilmektedir. Yalnızca kapsamı kamuoyuna parça parça açıklanarak bir yandan nabız yoklanırken, öte yandan da toplum alıştırılmaya çalışılmaktadır.

Sözkonusu yasaya daha yakından bakıldığında, temelde işçi ve emekçilere dönük olduğu rahatlıkla görülmektedir. Bu yasa ile, grevler "kamu çıkarı" ya da "kamu güvenliği" adına yasaklanabiliyor ve buna itiraz hakkı kaldırılıyor. Mülki amirler sendikaları kapatabiliyor, sendikacıları tutuklama emri verebiliyorlar. Valilik "kriz anı" ya da "olağan dışı durum" ilan ederek, anayasada öngörülen "savaş koşulları" gereğince alınması gerekli tüm tedbirleri alma hakkına sahip bulunuyor. Son vali atamalarının tam da bu durum gözetilerek yapıldığı yeterince açıktır.

Terör krizin yarattığı tek yönetim tarzıdır

Terörün burjuva düzenin giderek en temel yönetme biçimi haline gelmesi, düzenin ekonomik planda derinleşen krizinin her alana yayılmasının kaçınılmaz sonucudur. Türkiye yeniden enerji dar boğazı ile yüzyüzedir. Daha şimdiden "arıza var " denilerek elektrik kesintileri yapılmakta ve bu kesintilerin sistemli hale getirilmesi planlanmaktadır. "Çağ atlama"nın göstergelerinden biri olarak gösterilen telekomünikasyon tekliyor. Oto yollar çöküyor. Yatırımlar tümüyle durmuş bulunuyor. SSK ise batırılmış durumdadır. Devlet memuruna para ödeyemez hale düşmüştür. Ve bu koşullarda milyonlarca dolar kirli sömürgeci savaşa akıtılmaktadır. Düzen "tasarruf tedbirleri" ve "özelleştirme" programı dışında, ekonomik krizini hafifletebilecek hiçbir çözüm

Emperyalizmin "Ortadoğu Barış Süreci"

Siyonist İsrail'in "Hizbullah mevzilerini imha etme" gerekçesiyle Güney Lübnan'da giriştiği son operasyon, gerçekte, emperyalist kapitalizmin militarist, saldırgan ve katliamcı karakterinin bir kez daha sergilenmesi olmuştur. Bu terörist devletin arkasında duran emperyalist dünya, Ortadoğu'ya ilişkin politikalarını hayata geçirebilmek için en iğrenç yol ve yöntemlere başvuracağını açıkça ortaya koymuştur. "Terörizme karşı mücadele" adı altında bir kez daha Ortadoğu kan gölüne çevrilmiştir. Zira emperyalist hegemonyanın pekiştirilmesi ve güvenceye alınması anlamına gelen "Ortadoğu Barış Süreci" dikiş tutmamakta, Arap halklarının özgürlük ruhunu, adil ve eşit barış istemlerini boğmanın hiç de kolay olmadığı görülmektedir.

Ortadoğu: Bir "istikrarsızlık kuşağı"

Bizzat emperyalizmin sözcüleri tarafından bir "istikrarsızlık kuşağı" olarak tanımlanan Ortadoğu'da "istikrar"ı tesis etmek emperyalistler açısından kritik bir önem taşımaktadır. Bunun içindir ki Ortadoğu "Yeni Dünya Düzeni"nin ilk uygulama alanı oldu. Körfez savaşı ile Ortadoğu'ya "yeni düzen" getirmek doğrultusunda önemli adımlar atıldı. "Kuveyt"i kurtarma operasyonu, gerçekte bölgeye "yeni düzeni"i yerleştirme operasyonuydu. Asıl amaç, Irak'a boyun eğdirtmekten çok, emperyalist-kapitalist dünyanın "yaşamsal çıkarları"nı güvenceye almaktı. Dünya kapitalizminin can damarı olan petrol yatakları üzerinde tam bir denetimin sağlanması, bunun için de bölgedeki "istikrarı" tehdit eden her türlü engelin ortadan kaldırılması, merkez kaç eğilimlerin safdışı edilmesi gerekmekteydi. Özellikle ABD emperyalizmi Körfez krizinden bu doğrultuda en iyi biçimde yararlandı. Emperyalist savaş makinası Irak halkının tepesine binlerce ton bomba yağdırdı. Emperyalizm Ortadoğu'da bir kez daha vahşetini sergiledi.

ABD askeri alanda sağladığı başarının ardından, bölgeye ilişkin çok yönlü plan ve politikalarını devreye soktu. Öncelikle bölgedeki devrimci direniş odaklarını söndürme işine girişti. Kukla bir Kürt devleti ile Güney Kürdistan üzerinde denetim kurulurken, Filistin İntifadasını kırma misyonu da Arafat'a devredildi.

FKÖ, Filistin halkına dayatılan tüm koşulları kayıtsız şartsız kabul ederek, utanç verici bir teslimiyet belgesinin altına imzasını attı. Filistin halkının on yıllarca süren özgürlük mücadelesinin karşılığı yalnızca "özerklik" yaftası taşıyan bir sözde devlet oldu. İsrail-Filistin Özerklik Antlaşması'yla başlatılan bu sözde "barış" sürecinin, gerçekte kirli savaşın başka yöntemlerle sürdürülmesinden öte bir anlam taşımadığı kısa bir sürede açığa çıktı. Filistin halkı üzerindeki siyonist baskı ve şiddet daha da yoğunlaştığı gibi, işsizliğin %60'lara ulaştığı "özerk" bölgede, yoksulluk ve sefalet de giderek koyulaştı. (Emperyalist dünya kredi musluklarını yalnızca Filistin polis örgütünün kuruluşu için açtı!)

İsrail yapılan antlaşmayı açıkça çiğnemekle kalmadı. Hamas'ın intihar eylemlerinin ardından Gazze ve Batı Şeria sınırlarını kapatarak, Filistin "özerk" bölgelerini adeta koca birer mülteci kampına çevirdi. İsrail'de çalışan 60 bin Filistin'li işçinin sınırdan geçmesi yasaklandı. Filistin halkı açlıkla yüzyüze bırakılarak cezalandırıldı.

Ortadoğu barış sürecinin iflası

Ortadoğu halklarının iradesi ve istemleri hiçe sayılarak başlatılan emperyalist güdümlü barış sürecinin gerçekte ne anlama geldiği, Arap halkları tarafından giderek daha iyi görülmektedir. Bu ise direniş eğilimini günden güne beslemekte ve güçlendirmektedir. "Barış" yamasının tutmadığı bir noktada savaşın en iğrenç yüzüyle devreye sokulması bundandır. Güney Lübnan'a yönelen saldırının İsrail'in yeni bir vahşet operasyonu olmasının ötesinde bir anlam taşıdığı apaçık ortadadır. Ortadoğu

Barış Süreci adı altında dayatılan ve İsrail-FKÖ Antlaşması ile ilk adımları atılan onur kırıcı teslimiyet sürecine karşı Arap halklarının gelişen tepki ve nefreti değişik biçimlerde dışa vurmaktadır. FKÖ'nün her geçen gün Filistin halkının desteğini yitirmesi, Hamas, İslami Cihad ve Hizbullah gibi direnişten yana olan dinci-gerici İslami örgütlerin ise giderek güçlenmesi, Arap halklarının mücadele isteğinin açık bir ifadesidir. Bu ise emperyalistlerin Ortadoğu'daki politikalarını hayata geçirebilmelerinin önündeki en temel engellerden biridir. Arap halklarının mücadele isteğini bastırmak, gelişecek muhtemel direnişlerin önünü kesmek emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarları açısından hayati bir önem taşımaktadır. Emperyalizmin çıkarlarına hizmet etmeyen en küçük bir başkaldırı bile tahammülsüzlükle karşılanmakta, "terörizmi ezmek" adı altında bölge halklarının üzerine bombaların yağmasına yetmektedir. Güney Lübnan'da katliam boyutlarına ulaşan iğrenç ve insanlık dışı saldırılarla gerçekte bölge halklarına gözdağı vermek hedeflenmektedir.

Öte yandan, Hizbullah'a yönelenen saldırılar, aynı zamanda Suriye, İran, Libya gibi özellikle son dönemlerde yeniden "terörist" olarak hedef tahtasına yerleştirilen ülkelere yönelik bir tehditi de ifade etmektedir. Suriye ekseninde gelişen diplomatik görüşme trafiği, esas muhataplardan birinin kim olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Suriye, bugün emperyalist güdümlü "Ortadoğu Barış Süreci"nin sorunsuz bir biçimde hayata geçirilmesinin önündeki engellerden biri durumundadır. "Barış süreci"ni ilerletilebilmesi için Suriye'nin Hizbullah ve Hamas gibi örgütlerden desteğini çekmesi ve sırada bekleyen Suriye-İsrail antlaşmasında bir güçlük çıkarmaması istenmektedir. Suriye ise, İsrail'in bölgede artan siyasal ağırlığından rahatsızlık duymakta, bunun için de pazarlık gücünü artırmaya çalışmaktadır.

Siyonist İsrail: Emperyalizmin vurucu gücü

Başta ABD olmak üzere emperyalistler tarafından iğrenç bir askeri savaş makinası haline getirilen siyonist İsrail, emperyalist dünyanın bölgedeki vurucu gücü olma misyonunu bugüne dek büyük bir başarıyla yerine getirmiştir. Bizzat emperyalist masalarda tezgahlanan ve bölge halklarına zorla dayatılan sözde "barış süreci", yalnızca bu terörist devletin işgalci, yayılmacı ve saldırgan karakterini daha açık ve daha rahat bir biçimde sergilemesini kolaylaştırmıştır. "Barış sürecini baltalayan terörizme karşı mücadele" adı altında siyonist terör meşrulaştırılmaktadır. Güney Lübnan'daki son saldırıların bu denli pervasız bir biçimde yürütülmesi ve BM üssüne sığman mültecilere kadar uzanabilmesi, emperyalist dünyanın sunduğu destek ve verdiği onay sayesinde mümkün olabilmektedir. Mart ayı içinde Mısır'da gerçekleştirilen "Anti-Terör Zirvesi", bunun ardından gerçekleşen ikili toplantılar ve Clinton'un bizzat İsrail güvenliği ile ilgili toplantılara katılması, bu saldırının ön hazırlıkları olmuştur. Bu toplantılardan emperyalizmin bölgedeki çıkarlarına ters düşen, emperyalist hegomanyaya karşı çıkan her direniş ve başkaldırının "terörizm"le damgalanarak ezilmesi kararı çıkmıştır. Siyonist İsrail, kendisine verilen bu açık işaretler doğrultusunda katliamlarını gerçekleştirmiştir.

ABD'nin bölgeye ilişkin stratejik planlarında İsrail kilit bir yer tutmaktadır. Yalnızca askeri olarak değil, ekonomik ve politik planda da siyonist devlete önemli misyonlar biçilmektedir. Bugün İsrail yalnızca askeri açıdan değil, ekonomik olarak da Ortadoğu'nun en güçlü devletlerinden biri haline gelmiştir. İsrail'in başını çekeceği "Ortadoğu Ortak Pazarı" planları yapılmakta, bu sayede bölgenin emperyalizmle tam bütünleşmesi sağlanmak istenmektedir. Bunun başarılabilmesi için de, İsrail'in Ortadoğu'daki tecrit konumundan kurtulması ve bölgedeki "istikrar"ın sağlanması gerekmektedir.

Başlatılan "Ortadoğu Barış Süreci" siyonist devletin Arap devletleri nezdinde meşrulaştırılmasında önemli bir adım olmakla birlikte, tarihsel düşmanlığın kolay kolay silinmesi mümkün görünmemektedir. Bunun bilincinde olan ABD emperyalizmi, uzun bir dönemdir bölgede ikinci bir vurucu güce ihtiyaç duymaktadır. Emperyalizmin "istikrarsızlık" alanlarından biri olan Kafkasya'daki "yaşamsal çıkarları" da düşünüldüğünde, stratejik konumuyla Türkiye bu iş için biçilmiş bir kaftandır. Körfez krizinde emperyalizmin ne denli sadık bir uşağı

olduğunu fazlasıyla kanıtlayan Türk burjuvazisi, bu misyona büyük bir hevesle soyunmuştur. İsrail ile Türkiye arasında kısa bir süre önce imzalanan askeri işbirliği antlaşması, tam da Türk devletinin yeni dönemde üstleneceği role uygun olarak gündeme gelmiştir.

TC'nin yeni dönem askeri stratejisi ve İsrail-Türkiye antlaşması

İsrail ile Türkiye arasında gerçekleştirilen askeri işbirliği antlaşması, TC'nin Ortadoğu'da üstlendiği aşağılık rolün açıkça ilan edilmesidir. Türkiye Ortadoğu'da ABD emperyalizminin ihtiyaçları doğrultusunda daha "aktif" bir rol üstlenmekte, buna uygun olarak bölgede yaşayan halklara kan kusturan siyonist devletle saldırgan bir ittifak içerisine girmektedir. Türkiye bu girişimi ile tüm bölge halklarını doğrudan karşısına almıştır. ABD işbirlikçisi Mısır bile bu son derece kaba ve saldırgan işbirliğine tepki göstermiş, bunu Türkiye'ye yapacağı diplomatik ziyareti bir süre erteleyerek açıkça ortaya koymuştur.

ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik politikalarında özellikle İsrail ve Türkiye'nin taşıdığı kilit öneme rağmen, bu iki ülkenin ilişkileri, Ortadoğu dengeleri nedeniyle bugüne kadar ABD'nin istediği düzeyde geliştirilememiştir. Türk gericiliği Körfez krizine kadar Ortadoğu halklarını doğrudan karşısına almamak konusunda belli bir hassasiyet göstermiş ve İsrail ile açık bir işbirliğine girişmekten kaçınmıştır. Ancak iki devlet arasında gizli bir işbirliği her zaman süregelmiştir. MİT-MOSSAD üzerinden kurulan işbirliğinin oldukça uzun bir geçmişi olduğu ve MOSSAD'ın PKK'ya karşı yürütülen kirli savaşta, istihbaratın da ötesinde, önemli bir rol üstlendiği bilinmektedir. Emperyalist "barış" süreciyle birlikte İsrail'in Arap devletleri nezdinde meşrulaştırılması, Türkiye'ye de daha rahat hareket etme imkanı sağlamıştır. Zaten varolan işbirliği daha ileri düzeye çıkarılmış ve resmi bir görünüm kazanmıştır.

İsrail gibi, en temel misyonu emperyalizmin politikaları doğrultusunda Ortadoğu halklarına karşı terör estirmek olan, kendi saldırgan ve yayılmacı emellerini gerçekleştirebilmek için en iğrenç katiamlara girişmekten çekinmeyen bir devletle girilen bu işbirliğininin bölgede yaşayan halklara karşı kurulduğu apaçık ortadadır. İsrail ve TC, bu iki terörist ve saldırgan devlet, emperyalizmin "ileri karakolları" olarak bölgedeki devrimci gelişmeleri boğabilmek üzere işbirliğini her düzeyde geliştirmektedirler.

Bizzat Genelkurmay ikinci başkanı tarafından imzalanan ve tam içeriği özenle gizlenen askeri işbirliği antlaşmasına göre; İsrail uçakları Türk hava sahasını kullanarak İran ve Suriye üzerinde gözetleme uçuşları yapabilecek ve İsrail pilotlarının eğitimi için Türk hava sahası kullanılabilecektir. Ayrıca İsrail subayları Kürdistan'daki sınır birliklerinin eğitimine katılacaklardır.

Türk devleti dün de Ortadoğu'da emperyalizmin bekçi köpekliğini yapıyordu. Fakat bunu yaparken yine de Arap halklarını doğrudan karşısına almamaya çalışıyordu. '50'li yıllarda Bayar-Menderes hükümetlerinin Ortadoğu halklarına karşı izlediği açık düşmanca politikanın politik faturası, onu bu tür bir ikiyüzlülüğe zorluyordu. Ama bugün "Yeni Dünya Düzeni" çerçevesinde üstlendiği rol, Türk gericiliğini artık yeniden açık oynamak zorunda bırakmaktadır. Körfez krizi esnasında Irak'a karşı geliştirdiği savaş kışkırtıcı tutumuyla ve savaş esnasında ABD'ye askeri üs görevi üstlenerek, emperyalizme uşaklıkta her türlü sınırı nasıl aşabileceğini açıkça ortaya koymuştu. Bugün ise çok daha ileri gitmekte, ABD emperyalizminin bölgedeki ikinci vurucu gücü olmaya soyunduğunu **açıkça** ilan etmektedir. Zira hem Türk burjuvazisinin, hem de ABD emperyalizminin bugünkü ihtiyaçları, Türkiye'nin artık daha "aktif" bir rol üstlenmesini gerektirmektedir. Bu rolün ne olduğu ise, bizzat Genelkurmay Başkanı tarafından "kriz bölgelerine aktif müdahale" biçiminde açıkça formüle edilmektedir.

ABD emperyalizmi yalnızca kendi askeri gücünü konumlandırarak bölgedeki egemenliğini sürdüremeyeceğinin bilincindedir. Bir kere bunun mali faturasını kaldırabilecek durumda değildir. Fakat çok daha önemlisi, kendisinin bölgede askeri işgal gücü olarak bulunmasının anti-emperyalist, anti-amerikan bilinci kışkırttığını, bunun ise bölgedeki "istikrarsızlığı" daha da derinleştirmekte olduğunun bilincindedir. Bu nedenle egemenliğini kendi çıkarlarını en iyi biçimde koruyacak "güvenilir müttefikler" aracılığıyla

sürdürmeyi planlamaktadır. ABD'li stratejistler son dönemlerde "her alanda işbirliği yapılacak bir müttefikler kuşağı"ndan sözetmektedirler. "Kartallar" adını verdikleri bu müttefikler, "Basra Körfezi ve Hazar Denizi petrollerinin güvenliğini" sağlamak için, "yeri ve zamanı geldiğinde uçacaklar"dır! Böylece de ABD "kriz bölgeleri"ne kendi askerlerini göndermek zorunda kalmayacaktır. Türkiye, bölgedeki kilit konumuyla ve ABD emperyalizmine köpekçe sadakatiyle, bu misyonu başarıyla yerine getirecek ülkelerin başında gelmektedir. Nitekim bugünkü Genelkurmay Başkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin askeri stratejisini açıklarken; TSK'nın, "Yeni Dünya Düzenine katkının bir gereği olarak", "ilerden savunma ve krizlere müdahaleyi stratejisinin özü olarak benimsediğini" söylemektedir. Böylece Türkiye, "bölgesel krizlere aktif müdahale gücü" olarak, yalnızca Ortadoğu'da değil, Kuzey Afrika'dan Kafkaslara ve Balkanlara kadar uzanan geniş bir coğrafyada, ABD emperyalizminin jandarması olarak daha saldırgan bir politika izleyecektir.

İçerde çözümsüzlük ve çaresizlik içinde debelenen Türk burjuvazisi, "aktif dış politika" kirli silahına sarılarak sorunlarını dışarıda çözmeye çalışmaktadır. Emperyalizmle her alanda alabildiğine bütünleşmekte, tüm varlığını ona ipotek etmektedir. O bunu yapmak zorundadır. Çünkü düzeninin geleceği tümüyle emperyalist efendilerine her alanda sunacağı hizmetlere bağlıdır. Bunun için de bölgedeki tüm halklara karşı vurucu bir güç olarak konumlanmakta hiçbir sakınca görmemektedir.

Gerçek ve kalıcı bir barış

Güney Lübnan'daki iğrenç katliamın ardından, emperyalist mihraklar her zamanki ikiyüzlülükleri ile bir kez daha "barış" gösterisine giriştiler. ABD, Fransa ve Rusya Dışişleri Bakanları, bölgede yoğun bir diplomasi trafiği başlattılar. Halkların acıları ve kanları üzerinde yükselen kirli politikalarını hayata geçirmeye çalıştılar. Aynı zamanda emperyalist çatışma ve rekabetin de sergilendiği "barış" oyunu, tam bir bayağılığa dönüştü. "Barış" masasından pay kapma, gelecekteki dalaşmalar için mevziler yaratma çabası kaba bir biçimde sergilendi. Özellikle Fransa'nın gösterdiği "tezcanlılık" emperyalist ortakları ve rakipleri nezdinde büyük bir rahatsızlık konusu oldu. Fransa, daha önce kurulan barış masasında kendisine yer verilmemiş olduğunu, bu "haksızlığın" giderilmesi gerektiğini açık açık dile getirdi.

Emperyalistler tarafından Ortadoğu'da kurulacak yeni "barış" masaları hiçbir zaman savaşın sona ermesi anlamına gelmeyecek, tam tersine, yalnızca çelişkilerin daha da karmaşıklaşmasına ve derinleşmesine yolaçacaktır. Emperyalist "barış", emperyalizmin çıkarlarını güvence altına almaya ve bölge üzerindeki denetimini güçlendirmeye hizmet etmediği koşullarda, savaş yeniden devreye girecektir. Her bir emperyalist mihrak nüfuz alanlarını pekiştirmek, genişletmek ve daha çok çıkar sağlamak üzere bölge halklarını birbirlerine karşı kışkırtmayı sürdüreceklerdir. Bu ise bölge halklarına yalnızca yeni acılar, kan ve gözyaşı getirecektir.

Din, ırk, milliyet ve mezhep çatışmalarını sürekli olarak kışkırtarak canlı tutmak emperyalizmin bilinen geleneksel politikasıdır. Ortadoğu ise bugüne kadar bu politikanın en etkin bir biçimde hayata geçirildiği bir coğrafya olmuştur. Bu sayede gerçek hedef saptırılmakta, emperyalizm ve onun işbirlikçisi yerli gericilik karşısında çıkarları ortak olan bölge halkları, birbirlerine kırdırılmaktadır. Emperyalist dünya ise, önce savaşı kışkırtmakta, ardından da barıştıran güçler rolünü büyük bir başarıyla oynamaktadır.

"Ortadoğu Barış Süreci", bölgedeki savaşın bitmediği ve emperyalizmin "barış"mın yalnızca halkları yeni dayatmalara boyun eğdirmek anlamına geldiği gerçeğini açıkça göstermiştir. Emperyalizm ve siyonizm bölge halkları üzerinden elini çekmediği ve emperyalizmin bölgedeki yerel dayanakları çökertilmediği sürece, bölgede adil ve eşit koşullara dayalı kalıcı bir barış hiçbir zaman mümkün olamayacaktır. Ortadoğu halkları yalnızca siyonist İsrail'e karşı değil, emperyalizme ve onun işbirlikçisi yerel gerici rejimlere karşı da mücadele bayrağını açmak zorundadır. Bu ise emperyalistlerin din, ırk, milliyet, mezhep kavgalarını körükleyen geleneksel politikalarını boşa çıkarmayı gerektirmektedir. Bugün bölge halklarının çıkarları, her zaman olduğundan çok daha fazla birbirine bağlanmış bulunmaktadır.

Komünistler direnişte etkin bir rol oynadılar

Çukobirlik direnişi dersleri

Çukobirlik '95 yılı Temmuz'unda mevsimlik işçilerin üç günlük bir direnişine sahne olmuştu. Direniş, aynı işyerinde çalışan kadrolu işçilerin destek vermemesi, sendika bürokratlarının saldırıları mazur gösteren grev kırıcı tutumu ve daha önemlisi direniş komitesinin kendi iç zayıflıkları gibi nedenlerden dolayı, somut bir kazanım elde edemeden sona ermişti.

Komünistler olarak, 95 Temmuz'undaki direnişin örgütlenmesi ve belli bir kararlılıkla sürdürülmesi doğrultusunda anlamlı çabalar ortaya koymamıza rağmen, sonuçta yetersiz kalmıştık. Yeterince hazırlıklı değildik ve bu direniş bizim için bir ilk ciddi deneyim idi. Bu deneyimi doğru bir temelde değerlendirmek, derslerini bilince çıkarmak gerekiyordu. Zira Çukobirlik'i arkası gelecek olan saldırılara karşı yeni bir direnişe hazırlamak öncelikle komünistlerin göreviydi. İlk olarak direnişe ilişkin bir değerlendirme yaptık. Müdahale alanındaki zayıflıklarımızı ve yetersizliklerimizi bilince çıkardık. Daha önemlisi, Çukobirlik'e yönelik faaliyetimize süreklilik kazandırdık.

Çukobirlik, binlerce işçinin çalıştığı özelleştirme kapsamında bir entegre tesisti. Bu ise, Çukobirlik'in kitlesel boyutlara varacak bir tensikat saldırısı ile yüyüze kalacağı anlamına geliyordu. Nitekim Çukobirlik işvereni de; "istihdam fazlası" bulunduğunu, toplu tensikatın zorunlu olduğunu, bunun engellenemeyeceğini açık açık söylüyordu.

Direnişin sona ermesinin hemen ardından gelişecek tensikatlara işaret ettik ve işçileri saldırılara bugünden hazırlanmak gerektiği doğrultusunda uyardık. Sendika bürokratlarının tensikat saldırısı karşısında nasıl bir tutum alacaklarını sona eren direniş yeterli açıklıkta göstermişti. İşçiler öncelikle kendi güçlerine güvenmeliydiler. Saldırının ne zaman başlatılacağına, nasıl bir sürece yayılarak sürdürüleceğine ve hangi biçimlere bürüneceğine bakılmaksızın, her bakımdan direnişe hazırlanılmalıydı.

Çukobirlik yıllardır bizzat sermaye devleti, bürokratlar ve mafyalaşmış tekeller tarafından soyulup yağmalanarak tam bir borç batağına sürüklenmişti. Yolsuzluk, rüşvet ve talan diz boyuyuydu ve bunu artık herkes biliyordu. Ne var ki, sermaye devleti, bürokratlar ve tekeller tam bir arsızlıkla bu durumun sorumlusu olarak "çalışmadan para kazanan", "asalak" ya da "bankamatikçi" diye nitelendirdikleri işçileri gösteriyorlardı. Bu aşağılık propagandayla amaçlanan, Çukobirlik'i özelleştirme yağmasına daha iyi hazırlayabilmek için toplu tensikatları meşrulaştırıp önünü açmaktı.

Sendika bürokratları bu yalana dayalı propagandalara karşı koymak bir yana, onlarla aynı ağızdan konuşuyorlardı. İşten atılmaların tüm işçileri kapsamayacağını, "asalaklar"a ve "bankamatikçiler"e yöneleceğini söyleyerek, işçiler arasında beklemeci ve pasif bir ruh hali yayıyorlardı. Böylece direnişten yana eğilimleri kırmaya, işçileri komünistlerden uzaklaştırmaya çalışıyorlardı.

Hem sermaye cephesinin, hem de ona uşaklıkta kusur etmeyen sendika bürokratlarının bu yalana dayalı propagandayla amaçladıkları çok önemli bir şey vardı; olası bir direnişi kamuoyu nezdinde haksız bir eylem olarak göstermek, destek bulmasını engellemek, yalnızlaşarak başarısızlıkla sonuçlanmasının koşullarını yaratmak...

Komünistler olarak, hem yayınladığımız bir bildiriyle ve hem de bizzat Çukobirlik'e dönük bir fabrika bülteni aracılığıyla, işçileri uygulanmak üzere olan toplu tensikat saldırısı konusunda uyardık. *Bülten* işçiler tarafından büyük bir ilgiyle karşılandı ve destek buldu. Bu *Bülten*'de Çukobirlik'te dönen dolapları, yolsuzlukları, rüşvet ve yağmanın içyüzünü, bunların kimler tarafından yapıldığını teşhir ettik. İşçilere, özellikle de öncü işçilere, vakit geçirmeksizin kendi aralarında birleşme, bir direniş komitesi kurma, tensikat dahil tüm saldırılara karşı etkin bir mücadele için

hazırlanma çağrısı yaptık.

Her şeyden önce, gelişecek saldırıyı, fabrikayı terketmeden bir karşı saldırı, bir direniş ile karşılamanın zorunluluğu konusunda açıklık taşımak ve buna göre hazırlanmak gerekiyordu. En öncelikli sorun örgütlenmekti. Sendika bürokratlarına güvenilemeyeceğine göre, işçiler kendi öz örgütlülüklerini yaratmak zorundaydılar. Komünistler işçilere döne döne kendi öz örgütlülüklerini yaratmaları çağrısı yaptılar. Başarı ancak Çukobirlik işçilerinin birbirlerine kenetlenmesiyle, örgütlü bir güç olarak saldırılara direnmesiyle elde edilebilirdi. Bu ise komünistlerin ve öncü işçilerin önüne önemli ve yakıcı görevler koymaktaydı. Komünistler işçileri saldırılara karşı uyarma faaliyetlerini ara vermeksizin sürdürürlerken, özellikle öncü işçiler üzerinde yoğunlaştılar. Zira mücadelenin örgütlenmesinde öncü işçilerin tutumu son derece önemliydi, bir yerde yaşamsaldı. Öncü işçiler, saldırıya karşı hazırlıklı olmak, saldırıyı bir karşı saldırı ile yanıtlamak, bunun için de örgütlenmek gerektiği konusunda tam bir açıklığa sahip olmalıydılar. Çabalarımızın çok büyük bir bölümünü öncü işçileri hazırlamak, gelişecek saldırılarda onlarla ortak bir tutum üzerinde birleşmek oluşturdu. Bu doğrultuda, esas olarak komünistlerden ve öncü işçilerden oluşacak bir Çukobirlik İşçi Platformu önerisi getirdik. İşçileri saldırılara karşı hazırlayacak, örgütleyecek ve direnişe önderlik edecek böyle bir öncü platformun oluşturulmasının önemini döne döne vurguladık. Nispeten dar toplantılar gerçekleştirildi ve önerilerimiz belli bir olumlulukla karşılandı. Fakat tüm ısrarlı çabamıza rağmen, öncü işçiler, platformu oluşturmak konusunda kararlı bir çaba ortaya koyamadılar. Tensikat saldırısı gündeme gelene kadar bu platform oluşturulamadı.

***

ANAYOL hükümetinin kurulmasının ardından, komünistler, yeni hükümetin tam bir saldırı hükümeti olduğu; programının ilk maddesinde özelleştirme bulunduğu; dolayısıyla yeni ve kitlesel bir tensikatın geleceği konusunda yoğun bir propagandaya girişerek işçileri uyardılar. Yeni saldırıya karşı vakit geçirmeksizin hazırlanmak çağırısı yaptılar. Gelişmeler çok geçmeden komünistleri doğruladı. ANAYOL hükümetinin ilk icraatlarından biri de, Çukobirlik işçilerine yönelik tensikat kararı almak oldu. 13 Mart tarihli genelge, 2400 civarında işçinin Temmuz ayına kadar işten çıkarılmasını amaçlıyordu. Ancak toplu bir tensikat yerine, işçilerin direnicini kırabilmek amacıyla parça parça tasfiyeye girişilecekti. Genelge işçilerden saklanmaya çalışıldıysa da, bu başarılamadı.

Komünistler işçileri uyarma ve direnişe hazırlama çabalarını, Nisan ayı başlarında daha da yoğunlaştırdılar. Bire bir ilişkiler çerçevesinde ve öncü işçilerin de katkısıyla düzenlenen toplantılarda, işçileri edilgen bir bekleyişe sokmayı amaçlayan yalan haberlere inanılınaması gerektiğini, saldırının gün meselesi olduğunu ve hemen bir direniş için hazırlık yapmak gerektiğini propaganda ettik. Nitekim 4 Nisan'da 218 kişiden oluşan kapsam dışı işçilere yönelik ilk tensikat saldırısı gündeme geldi. İşçilerin örgütlü olduğu Tez-Koop İş sınıf düşmanı yüzünü açıkça sergileyerek atılmalara destek verirken, DİSK Tekstil de "bunlar için yapılacak hiçbir şey olmadığını" söylüyordu. Oysa 12 Nisan'da iplik dokuma fabrikasında çalışan 274 işçiye daha çıkış verilecekti. Tensikat saldırısının nihayet gündeme sokulması, yalan propagandaların etkisiyle kararsızlık gösteren işçiler arasında yoğun bir kaynaşmaya yolaçtı. Hareketlilik başladı. Bu hareketliliğe müdahale etmek, somut bir eylem planı ve biçimi üzerinden bilinçli bir ifade kazandırmak gerekiyordu.

Koşullar her bakımdan yeni bir direnişi örgütlemek için uygundu. Daha önceki süreçte yürüttüğümüz çabalar yankısını bulmaya başlamıştı. Öteden beri olumlu bir diyalog içinde olduğumuz öncü işçiler ve devrimci grupların taraftarı diğer işçilerle birlikte toplantılar örgütledik.

Toplantılar sendika binasının dışındaki mekanlarda gerçekleştiriliyordu. Bu arada DİSK Tekstil kendisini aşan gelişmeleri tümüyle denetimine almak amacıyla 7 Nisan tarihinde bir toplantı düzenledi. Tek bir işçi dahi atılırsa Adana'yı nasıl ayağa kaldıracakları, ertesi gün Rıdvan Budak'ın geleceği ve havalanından postahaneye kadar düzenlenecek yürüyüşte polis engelini nasıl da kararlı bir biçimde aşacakları üzerine masallar anlattı. Ertesi gün 400 kadar işçi hava alanına geldi. Fakat sendika bürokratlarının "emniyet kuvvetlerine sorun yaratmamak için toplu değil küçük

gruplar halinde yürüme" talebi eylemin açıkça kırılması anlamına geliyordu. Bu sözde eylem, sendika bürokratlarının uzlaşmacı tutumlarının işçiler tarafından açık bir biçimde görülmesini sağladı. Toplantılarda DİSK Tekstil'e yönelttiğimiz ve işçilerde tepkiye yol açan eleştirilerimiz artık işçiler tarafından da dile getirilmeye başladı.

Biz yapılan toplantılarda, sermaye devletinin sendika bürokratlarıyla işbirliği halinde yaydıkları yalana dayalı propagandaları etkin bir biçimde teşhir etmenin ve tensikatlar karşısında direnişlerin haklılığını anlatmanın yakıcı önemini anlattık. Tensikatın atılan işçilerle sınırlı kalmayacağını, saldırının tüm Çukobirlik işçilerini kapsadığını vurguladık. Direnişi Çukobirlik geneline yaymanın, kadrolu mevsimlik-işçi ayrımı yapmadan tüm işçilerin katıldığı bir eyleme dönüştürmenin ne denli önemli olduğuna, başarının buradan geçtiğine dikkat çektik. Ve nihayet, işveren ve sendikacıların yaydığı yalanların yarattığı pasif ve beklemeci ruh halinin bir yana bırakılması, derhal direniş kararı alınması ve direnişe öncülük edecek bir direniş komitesinin kurulması önerisini getirdik. Kimi işçilerdeki belli kararsızlık ve tereddütlere karşın hava direnişten yanaydı. Özellikle öncü işçilerin olumlu tutumu bunda önemli bir rol oynadı. Önceki süreçte yürüttüğümüz propaganda, dayatmacılıktan uzak olumlu diyalog etkisini gösteriyordu. Bir çok konuda bizimle ortak tutum alıyorlardı. Sonuç olarak önerilerimiz, devrimci gruplara mensup işçiler ile öncü işçilerin de katkı ve çabaları sayesinde karşılık buldu. Direniş yönünde karar alındı ve direniş komitesi kuruldu.

11 Nisan günü direniş kendiliğinden başladı. Ertesi gün atılacak işçilerden 80 kadarı iplik fabrikasının önünde toplandılar. İlk girişimimiz direniş komitesini toplantıya çağırmak oldu. Ne var ki toplantı bu komitenin direnişe önderlik alanındaki zayıflığını açıkça ortaya koydu. Bunun üzerine aynı gece komünistler ile bir grup bağımsız kararlı devrimciden oluşan bir birim oluşturduk. Bu birim direniş boyunca kollektif bir biçimde hareket etti ve sürece damgasını vurdu. Öncelikli hedefimiz varolan komiteye işlev kazandırmaktı. Eskisini dağıtarak güçlü bir komite oluşturmanın koşulları henüz yoktu. Bu arada DİSK Testil de, çıkışların durdurulması için yapılan görüşmeler sonuç vermezse, ertesi sabah üretimi durduracaklarını açıklamıştı. Bu, işçiler arasında büyük bir heyecan yarattı.

Ertesi sabah iplik-dokuma fabrikalarında şalter indirildi. Direnişin amacını anlatan "Çukobirlik İşçileri" imzalı kısa bir bildiri kaleme aldık ve direniş komitesi ile bir toplantı yaptık. Sendika denetimi eline geçirebilmek için ileri bir adım atmak zorunda kalmıştı. Fakat biz toplantıda esas olarak, sendikanın greve son verdiği bir durumda, direnişin hangi araçlarla ve nasıl sürdürüleceğinin tartışılması ve buna göre önlemler alınması gerektiği üzerinde durduk. Fakat bu çabamız karşılığını bulamadı.

Aynı gece iplik fabrikasını denetlerken şalterlerin kaldırıldığını gördük. Sendika önünde toplandık. Sendika başkanı bize "eylem sürüyor" derken, öte yandan da sendika temsilcilerine üretimi başlatma talimatı veriyordu. Bunun üzerine üç temsilci istifa etti ve işçiler "Sendika istifa!" sloganını atmaya başladılar. Bu arada biz bir bildiri hazırlayarak dağıttık. Tüm bunların yarattığı basınçla şalterleri yeniden indirmek zorunda kaldılar.

Fakat sendika yönetimi hain rolünü oynamak konusunda kararlıydı. Ertesi sabah üretim yeniden başladı. Eylemin kırılması umutsuzluğa, atılan işçilerin büyük bir çoğunluğunun fabrikadan ayrılmasına neden oldu. Fakat biz ısrarlıydık. Savaşa en önde katılmalı ve alanı en son terk eden olmalıydık. Bizim kararlılığımız 25 kadar işçinin bizimle birlikte tutum almasına yolaçtı. Yaptığımız toplantıda, basın açıklaması, 14 Nisan Adana Mitinginde kürsüden konuşma, 15 Nisan'da fabrikaya girerek eylemi değişik biçimlerde sürdürme kararı aldık. Yerel bir radyoda iki öncü işçinin yaptığı konuşmalar telefonların kilitlenmesine yol açacak denli ilgi topladı.

14 Nisan mitinginde hazırladığımız metnin okunmasına izin verilmemesi üzerine 30-40 kadar işçi kürüsüye yürüdü. İşçilerin bu kararlılığını gören bürokratlar kürsüyü asıl sahiplerine bırakmak zorunda kaldılar. Miting sonrasında yaptığımız toplantıya 60 işçi katıldı ve direnişin fabrikada oturma biçiminde sürdürülmesine karar verildi. Devrimcilerle sosyal-demokratların dengede olduğu bir komite seçildi. Fakat komite ve işçiler devrimcilerin etki alanına girmişlerdi. Yoğun ve ısrarlı emeğimizin karşılığını almaya başlamıştık.

15 Nisan günü mevsimlik işçilerin kadroları iptal edildi. İşçiler kendiliğinden işi bıraktılar. Bu iki eylemin birleştirilmesi için önemli bir olanaktı. Fakat mevsimlik işçilere ve öncülerine hakim reformist zihniyeti kırmayı başaramadık. Daha güçlü bir eylemliliği örgütlemenin koşulları oluşmuşken, mevsimlik işçilerin kendi öncülerinin yanlış tutumları nedeniyle gece fabrikayı terketmeleri direnişe önemli bir darbe oldu. Bundan güç alan fabrika yönetimi gece iç güvenlik güçleriyle birlikte gelerek direnişçi işçileri yattıkları bölümden zorla dışarı çıkardı.

Artık sendika yönetimi ile cepheden savaşmaya başlamıştık. Sendika başkanı D. Kaplan, bizi sattınız diyen bir işçiye küfür ederek saldırmaya kadar vardırdı işi.

Fabrika jandarma tarafından kuşatılmıştı. Bir saldırı durumunda mevsimlik işçiler bizimle birlikte direnmediği koşullarda işçileri fabrikada tutmamız kolay görünmüyordu. Mevsimlik işçiler kararlı bir tutum ortaya koyamadılar. Yalnız kalmanın etkisiyle direnişçi işçilerde yer yer zayıflıklar başgösterdi. 20 kadar işçi fabrikayı terketti. Toplantı yaparak ne yapacağımızı tartıştık. Herkes fabrikanın dışında eylemin sürdürülmesi düşüncesindeydi. CHP'de oturma eylemi kararı alındı. Fakat fabrikadan çıkmak direnişin fiilen bitmesi anlamına geliyordu. Eylemi sürdürme yönündeki çabalarımız etkili olamadı. Yapılan son toplantıda eyleme son verilmesi ve direnişin bir basın açıklaması ile sona erdirilmesi kararı ağır bastı.

Komünistler direnişin her aşamasında aktif, sürükleyici ve yönlendirici bir çaba ortaya koydular. Bunu yaparken özellikle öncü işçilerle içiçe çalışmaya ve sağlıklı bir diyalog sürdürmeye özel bir özen gösterdiler. Ağırlıkları tüm direniş sürecince hissedildi. Bu durum başta sermaye cephesi olarak herkesi rahatsız etti. Sermaye cephesi, sendika bürokratları ve CHP-DSP gibi partilerin yerel temsicileri ile işbirliği halinde direnişi sona erdirmek için en kirli silahlarını devreye soktu. Bu kirli silahlardan biri de komünistlere dönük aşağılık propaganda oldu. Hep bir ağızdan "aranızda dışarda gelen kışkırtıcılar ve provokatörler var, onlardan uzak durun" propagandası yaptılar. Yer yer komünistler açıktan tehdit edildiler, hedef gösterildiler. "Gizli örgüt" korkusu yayılarak komünistlerle işçilerin birliği dinamitlenmeye çalışıldı. Bu propaganda geri işçiler üzerinde şu veya bu yönde etkili oldu. Öncü işçiler bu bakımdan olumlu bir konumda olmakla birlikte, sağlam bir sınıf perspektifine sahip olmamaları onları kararsızlığa, yalpalamaya ve zayıf tutumlara itebildi. Örneğin sendika bürokratlarının grev kırıcı girişimi karşısında aktif bir müdahale ortaya koyamadılar. Komünistler sergilenen zayıflıkların üstüne gitmeye, bunları işçilere kavratmaya çalıştılar. Fakat kaba müdahaleci bir tutum içine girmediler. Öncü işçilerle işbirliğini ve diyaloğu sağlıklı bir biçimde geliştirmeye, onları etkileyerek ortak tutum almalarını sağlamaya çalıştılar.

Çukobirlik entegre tesislerinin dört bölümden oluşması, her eylemde aşılması gereken önemli bir engel olarak direnişçi işçilerin karşısına çıkıyor. Kadrolu-kadrosuz işçi bölünmesi ise bir başka güçlük. Nitekim kadrolu işçilerden anlamlı bir destek gelmedi. Dahası, ulus, mezhep, bölge, şu ya da bu sermaye partisinin taraftarı olmak, dört ayrı sendikanın varlığı gibi işçileri bölen etkenler son derece olumsuz bir rol oynuyor. Komünistlerin ve direnişçi işçilerin çabaları bu engelleri aşmaya yetmedi. Tüm çabalara rağmen, birleşik güçlü bir direniş örgütlenemedi. Direnişe diğer fabrikalardan, demokratik güçlerden ve genel olarak kamuoyundan anlamlı bir destek gelmedi. Bu etkenlerin tümü birden direnişi zayıf düşüren bir rol oynadılar. En son barikat ise jandarma kuşatması oldu. Bu andan itibaren direnişi yeni bir aşamaya çıkarmak, daha radikal bir çizgiye çekmek gerekiyordu. Fakat işçiler buna hazır değillerdi. Düzen cephesinin çok yönlü kuşatması ve bu kuşatmada yalnız kalmışlıkları onları içten içe zayıflatmıştı. Direnişin en önemli kazanımı kadrolari iptal edilen mevsimlik işçilere kadrolarının iade edilmesi oldu.

Fakat direnişin daha önemli bir kazanımı daha var. Yaşanan bir yenilgi olmakla birlikte, bu direniş daha önceki direnişe göre daha ileri bir deneyimin ifadesi oldu. Çukobirlik işçilerine önemli dersler bıraktı. Çukobirlik işçileri, komünistlerle daha ileri bir düzeyde birleşerek Çukobirlik genelini kapsayan daha güçlü bir karşı koyuş gerçekleştirdiklerinde, sermayenin saldırılarını püskürtmekle kalmayacaklar, Adana'da işçi sınıfı hareketi üzerinde de sarsıcı bir etkide bulunacaklardır.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Zulmünü artır ki, yıkılışın hızlansın!

14 Nisan'da katledilen iki DHKP/C militanının cenaze töreni yapıldı. Polisin yoğun olarak yığmak yaptığı törende sık sık "Devrim şehitleri ölümsüzdür!", "Devlet terörüne son!", "Zindanlar yıkılsın, tutsaklara özgürlük!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Yaşasın devrimci dayanışma!" sloganları gür bir biçimde haykırıldı. Cenaze törenine diğer devrimci gruplar ve komünistler de katıldılar.

Daha ellerinin kanı kurumadan sivil maskeye bürünmeye çalışan terör timi şefleri "yüce meclise" girer girmez işkenceci kanlı yüzlerini sergilemekte gecikmediler. Günler öncesinden devrimcilerin ailelerini arayarak tehditler yağdırarak "oğlunuzu gördüğümüz yerde katledeceğiz" diyen katliamcılar, bu amaçlarını gerçekleştirdiler. Göztepe'de iki DHKP/C militanını katlettiler.

Öncüsüzleştirme politikasıyla cezaevlerindeki devrimci ve komünist tutsaklara yönelik baskılar artarken, dışarıda da olanca hızıyla sokak katliamları gerçekleştiriliyor. Terör hükümeti Kürdistan'da yine ardarda operasyonlar gerçekleştiriyor. Kürt özgürlük mücadelesi karşısındaki başarısızlığına rağmen, "terörün kökünü kazıdık" çığırtkanlığı yapıyor. Yöre halkı sistematik olarak işkencelerden geçiriliyor. Dersim köy yakmalarla insansızlaştırılıyor. Sermaye iktidarı, katliamcı polisleri ile askeri geçit töreni gerçekleştirirken, çevre illerden topladığı ülkücülere de alkış tutturuyor.

Devrimci örgütlere ardı ardına operasyonlar düzenleniyor; devrimci öncü fiziki imha ile yok edilmeye çalışılıyor. Sosyalist dergiler günü birlik basılıyor. Çalışanları işkenceden geçiriliyor. Kapılarına kilit vuruluyor. Yoğun sömürü altında ezilen emekçiler arasında korku ve yılgınlık yayılmaya çalışılıyor. Sermaye iktidarı tüm bunları bir terör hükümeti olarak kurdurduğu ANAYOL aracılığıyla hayata geçiriyor.

Sermaye düzeni kan dökerek, zulmünü artırarak egemenliğini sürdürmeye çalışıyor. Bu ise, çaresizliğin ve tükenişin açık bir ifadesidir. Öğrenci gençliğin militanlaşan ve politikleşen mücadelesi, kamu emekçilerinin sürece yayılan eylemleri, kent yoksullarının giderek büyüyen öfkesi, işçi sınıfının kendini yerel direniş ve grevlerle ortaya koyan mücadele isteği, tüm bunlar sermaye iktidarına korku salıyor. Korkusu onu daha çok saldırmak, daha çok terör estirmek, daha çok kan akıtmak zorunda bırakıyor.

Ama oluşturdukları bu kan gölünde kendileri boğulacaktır. Ölüm çanları kapitalist düzen için çalıyor! Onun artan zulmü yalnızca yıkılışını hızlandıracaktır.

Onur Yiğitcan/İstanbul

Kamu emekçileri eyleminin gösterdikleri

Kamu emekçilerinin 13 Nisan eylemine işçilerin ve öğrenci gençliğin verdiği destek birleşik bir mücadele cephesinin oluşturulabilmesi bakımından anlamlıydı. Fakat bu cephenin en önemli ayağını oluşturması gereken, üretimden aldığı güçle iktidar mücadelesinin ana gövdesini oluşturan işçiler bu mitingte oldukça zayıftılar.

Oysa işçi sınıfının kamu emekçilerinin eylemlerinde güçlü bir biçimde yerlerini almaları, öncülük görevlerini yerine getirmeleri büyük bir önem taşımaktadır. Topyekün saldıran sermaye iktidarı ancak işçi sınıfının önderliğinde birleşik bir mücadele ile püskürtülebilecektir. Yüksek enflasyon, mezarda emeklilik, devrimci tutsaklara yönelik baskılar, zamlar, özelleştirmeler, kısacası sermaye iktidarının her alanda katmerleştirerek sürdürdüğü saldırıların karşısında işçi sınıfının güçlü gövdesiyle çıkmayı başarması, toplumun diğer kesimlerininin ortaya koyduğu hareketliliğin daha istikrarlı gelişmesini sağlayacaktır.

Sermaye iktidarı sıkıştıkça iktidarını koruyabilmek için azgınca saldırıyor. Saldırdıkça tükenişini hızlandırıyor. Yıllardır yürüttüğü imha ve asimilasyon politikasına rağmen Kürt ulusu karşısında

başarısız kalmış ve bugün topyekün imhaya yönelmiştir. Kaynaklarının önemli bölümünü kirli savaşa ayıran burjuvazi, artık başarısızlığını gizleyememektedir. Metropollerdeki işçi ve emekçi eylemliliğinin önünü kesmek için bir dizi tedbir alıyor. İşçi sınıfının bugünkü edilgenliğinin geçici olduğunu, yer yer direniş ve grevlerle ortaya koyduğu tepki ve öfkesinin hiç beklenmedik bir anda patlayacağını çok iyi biliyor. Daha da gelişecek eylem dalgasını baştan dizginleyebilmek için terör ve provokasyonlara girişiyor. Kafetaryalarda Kızıl Ordu imzalı bildiriler dağıtıyor, ülkücü çeteleri meydanlara salıyor...

Bugün işçi sınıfının, emekçilerin, kent yoksullarının, öğrencilerin ve hoşnutsuzluk içindeki diğer muhalif kesimlerin birleşik örgütlü mücadelesini yükseltmenin olanakları giderek artmaktadır. Bu mücadelede işçi sınıfının öncü rolünü oynayabilmesi ise, sınıf devrimcilerinin kendi öncü rollerini oynayabilmelerine bağlıdır.

Bir Ekim okuru/İstanbul

Koşar Deri işçileri direndiler ve kazandılar

Koşar Deri'de işçiler yaklaşık 2,5 ay önce, sendikalaşma faaliyeti başlatmaları nedeniyle işten atılmışlardı. Bunun üzerine işçiler işyeri önünde çadır kurarak direnişe geçmişlerdi.

Tuzla Organize Sanayii'nde bulunan Koşar Deri'de 30 işçi çalışıyor ve çoğunluğu Kazlıçeşme'de çalışmış işçilerden oluşuyor. Bu demektir ki, bu işte yıllarca emek harcamış işçiler.

Deri işçileri militan bir mücadele geleneğine sahipler. Bugüne kadar emeklerinin karşılığını alabilmek için zorlu mücadeleler vermişler, patronların keyfi uygulamalarına karşı toplu yürüyüşler gerçekleştirmişler, haklarını alıncaya kadar da militan ve kararlı tutum sergilemişlerdir. Bu mücadeleci geleneklerini kapitalist Fettah Koşar karşısında bir kez daha ortaya koymuşlardır. 29 Mart'ta işverenin işçilerin taleplerini kabul etmesi üzerine direnişe son verilmiştir. 25 işçi sendikal hakları da kabul edilerek işbaşı yapacak, 5 işçi ise sendikalı işçilere uygulanan haklar doğrultusunda tazminatları ödenerek işten çıkarılacaktır. Patron 25 işçiye ihtiyacı olduğunu, daha fazla işçi almayacağını söylemiştir.

Direnişin başarıyla sonuçlanmasındaki en büyük etken, diğer deri işçilerinin maddi, manevi desteği ve kararlı tutumları olmuştur. İşverene, tüm organize sanayi işçileri olarak karşısında durduklarını eylemleriyle göstermişlerdir. Deri organize sanayi işçileri farklı günlerde topluca iş bırakmışlar, sendikaya kadar yürümüşlerdir. İşçilerin birliği ve dayanışması sayesinde işverene geri adım attırmayı başarabilmişlerdir.

Direnişin başarıya ulaşmasının taşıdığı önem açıktır. Fakat direnişin eksikliklerini ve zayıflıklarını ortaya koymak, gelecekteki mücadeleler için bundan dersler çıkarmak gerekiyor.

Birincisi; işçiler işlerine geri dönebilmek için kendiliğinden direnişe geçmişlerdir. Fakat bu direniş bir mücadele okulu olarak, işçileri eğitmenin bir olanağı olarak değerlendirilememiştir. İkincisi; mücadelenin sadece işyeri patronuna değil sermaye düzenine karşı da yükseltilmesi gerektiği doğrultusunda bir bilinç geliştirmek noktasında zayıf kalınmıştır. Üçüncüsü; deri organize işçileri önemli bir birliktelik sağlamış olmakla birlikte, bunun hala istenilen düzeyde olmadığı bu direnişte de görülmektedir. Örneğin Tuzla Deri Organize Sanayinde bulunan Arıkan Deri işçileri 120 günü aşkın bir süredir direnişteler. Bu iki direniş birleştirilerek her iki işletmedeki işçilerin talepleri kabul edilinceye kadar sürdürülebilinirdi.

Açıktır ki tüm bu zayıflıklar, direnişlere devrimci müdahalenin zayıflığı ile ilgilidir. Deri işçileri militan bir mücadele geleneğine sahip olmakla birlikte, gerçekleştirilen direnişler bu mücadelenin sınırlarını ve ufkunu ortaya koymaktadır. Bu ise komünistlerin görev ve sorumluluklarına işaret etmektedir.

Mert Serhat/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Mahalli Bildirilerden...

Hak ve özgürlükler için mücadele alanlarına!

İşçiler, emekçiler;

İMF'nin, TÜSİAD'ın ve generallerin emriyle kurdurtulan ANAYOL hükümet, işçi ve emekçilere yönelik bir saldırı hükümetidir. ANAYOL hükümeti bir özelleştirme hükümetidir. Ve ANAYOL hükümeti bir "kirli savaş" hükümetidir. Bu hükümet, özelleştirmeyi ve kardeş Kürt halkını katliamlarla teslim alabilmeyi önüne en önemli görevler olarak koymuştur.

Nitekim, sermayenin yeni koalisyon hükümeti, işçi ve emekçilere yönelik saldırılara daha ilk günlerinden itibaren başlamıştır bile. Sümerbank'lar özelleştirilmiş, SSK'nın özelleştirilmesi ve "mezarda emeklilik yasası" yeniden gündeme getirilmiştir. Bunlar yalnızca başlangıçtır ve asıl geniş çaplı saldırılar önümüzdeki günlerde yaşanacaktır.

Sermayenin saldırısı yalnızca belli kesimlere değil, tüm işçi ve emekçilere yöneliktir. Herşeyden önce özelleştirme saldırısıyla yalnızca işçiler değil, kamu emekçileri ve öğrenciler de karşı karşıyadırlar. İşçiler sendikasızlaştırılıyor, kamu emekçileri ve öğrencilerin örgütlenmeleri zorbalıkla engellenmeye çalışılıyor vb. Sorunlar ortaktır, öyleyse mücadele de ortak olmalıdır. İşçiler ve emekçiler birbirlerinin mücadelesine omuz vermeli, birbirini desteklemelidir.

1 Mayıs yaklaşıyor. Önümüzdeki 1 Mayıs'ta tüm işçiler, emekçiler, öğrenciler olarak sokaklara, meydanlara akalım. Sermaye sınıfına, parababalarına ve onların uşaklarına mücadele kararlılığımızı gösterelim. Tüm 1 Mayıs alanlarını coşku, kararlılık ve mücadele alanları haline getirelim.

EKİM imzasıyla dağıtılan bildiriden...

1 Mayıs'ta alanlara!

Biz sendikalarımızı, "Güneydoğu konusunda TÜSİAD ne diyorsa altına imzamı atarım" diyen Rıdvan Budak'la kurmadık. Başbakandan, bakanlardan, ya da yasalardan izin almadık. Düzen sınırlarını aşan meşru eylemlerle, polisle çatışarak, bu uğurda ölerek kurduk.

13 Mart'ta Ankara'da binlerce emekçi yürüyerek Eğitim-Sen'i kapatma davasını durdurduk. Sendikamızı nasıl kurduysak toplusözleşme hakkımızı da öyle alacağız.

Emek-sermaye çelişkisi üzerine kurulu bir toplumda barıştan söz edilemez. Fakat örgütlü gücümüzle maddi manevi acıları hafifletebiliriz. Sömürüyü sınırlayabilir, hatta ortadan kaldırabiliriz. Bunun için ezilen bütün sınıf ve katmanların güçlerini birleştirerek emek cephesini oluşturmaları ve sermayenin karşısına tek yumruk halinde çıkmaları gerekiyor.

Mitingler, direnişler, grevler bu dayanışmanın ve mücadelenin en somut ifadeleridir.

Sosyalist Kamu Emekçileri imzalı bildiriden...

Tekstil işçileri mücadele alanlarına!

Türkiye'de patronlar, "dünyanın en uysal işçileri bizde" diyerek açıkça bizimle alay ediyorlar. Göklere çıkartılan Gümrük Birliği için pazarlıklar yapılırken, "bizim ülkemiz ucuz işgücü cennetidir" diyerek yabancı sermayeyi davet ediyorlar.

Kendimize sormalıyız; nasıl bu kadar pervasız olabiliyorlar? Bu sorunun yanıtı da aslında çok basit. Çünkü biz işçiler, örgütsüz ve bilinçsiz durumdayız. Çünkü bizler yanıbaşımızda çalışan arkadaşlarımıza bile güvenmiyoruz; ortak çıkarlarımız için birlikte mücadele vermiyoruz. Patronlar da bu zayıflığımızdan cesaret alıyor ve saldırıyorlar.

Kardeşler! Tüm işçilerin ve işsizlerin, memurların, gençliğin ve diğer ezilen, sömürülen milyonlarca insanın ortak çıkarı, bu ücretli kölelik düzeninin yıkılmasına, sosyalizmin kurulmasına bağlıdır. Dünyanın her yanında işçiler ve emekçiler yıllardır bunun için mücadele ediyorlar. En fazla ezilen ve sömürülen kesimlerden biri olarak biz tekstil işçilerinin de bir an önce mücadeleye katılması gerekiyor.

Sınıf Devrimcisi Tekstil İşçiler imzasıyla dağıtılan bildiriden...

satan, yani burjuvaziye karşı savaşımda halkın devrimci önderleri rollerinden cayan yüksek ücretli emekçilerin temsilcilerini eğitir.

"Devlet, yani egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya", -Marx'ın bu teorisi, proletaryanın tarihteki devrimci rolü üzerindeki tüm öğretisine sıkı sıkıya bağlıdır. Bu rolün vardığı sonuç, proletarya diktatorası, proletaryanın siyasal egemenliğidir.

Devlet ve İhtilal,
Bilim ve Sosyalizm Yayınları,
7. baskı, s.36-38

***

Proletaryanın köylülere ve genel olarak küçük-burjuva gruplarına **önderlik** etmesini sağlamak için gerekli olan şey, proletaryanın diktatörlüğüdür, bir sınıfın yönetimidir, onun örgütleme ve disiplin gücüdür, onun, kapitalizmin kültür, bilim ve teknolojideki bütün başarılarının temeline dayanan merkezleşmiş iktidarıdır, onun, her çalışan insan anlayışına olan proleter yakınlığıdır, onun, politikada daha az sağlam olan kırsal kesimdeki ya da küçük sanayideki dağınık ve daha az gelişmiş çalışan halk üzerindeki saygınlığıdır. Burada genel olarak "demokrasi konusunda, "birlik" ya da "emek demokrasisinin birliği" konusunda, "emeğin bütün insanlarının" "eşitliği" konusunda, vb., vb. lafebeliği (küçük-burjuva sosyal-şovenlerinin ve kautskicilerin pek tuttukları lafebeliği) hiç de işe yaramaz. Lafebeliği yalnızca gözleri küller, zihinleri körleştirir ve eski ahmaklığı, tutuculuğu, ve kapitalizmin alışkanlığını, parlamento sistemini ve burjuva demokrasisini güçlendirir.

Sınıfların ortadan kaldırılması, kapitalist yönetimin alaşağı edilmesinden **sonra**, burjuva devletinin yıkılmasından **sonra**, proletarya diktatörlüğünün kurulmasından **sonra** (eski sosyalizmin ve eski sosyal-demokrasinin kaba temsilcilerinin sandığı gibi) **ortadan kalkmayan**, ama salt biçimlerini değiştiren ve pek çok yönden daha da şiddetlenen uzun, zor ve inatçı bir **sınıf mücadelesi** gerektirir.

Proletarya, burjuvazinin direnmesine karşı, tutuculuğa, alışılmışlığa, kararsızlığa ve küçük-burjuvazinin yalpalamasına karşı sınıf mücadelesi aracıyla iktidarını elde tutmak, örgütleyici etkisini güçlendirmek, burjuvaziyi terketmekten korkan ve proletaryayı pek ikircikli bir biçimde izleyen grupları "etkisiz kılmak", ve yeni disiplini, çalışan halkın yoldaşça disiplinini, proletarya ile olan sağlam bağlarını, proletarya ile olan sağlam birliklerini (bu yeni disiplini, ortaçağın serf disiplini ve açlık disiplini, kapitalizm koşullarındaki "özgür" ücret köleliği disiplini yerine toplumsal bağların üzerinde kurulan bu yeni disiplini) güçlendirmek zorundadır.

Sınıfları ortadan kaldırmak için tek bir sınıfın diktatörlük dönemine gerek vardır, yalnızca sömürenleri alaşağı etme gücünde değil, yalnızca bunların direnmelerini acımasızca ezme yeteneğinde değil, aynı zamanda da bütün burjuva-demokratik görüş açısıyla, bütün özgürlük ve genel olarak eşitlik konusundaki dar kafalı lafebeleriyle (gerçekte, bu lafebeliği, Marx'ın da uzun süre önce sergilediği gibi, **meta sahiplerinin** "özgürlüğü ve eşitliği", **kapitalistlerin ve işçilerin** [kendi aralarındaki -ç] "özgürlüğü ve eşitliği" anlamına gelir), ideolojik bağlarım da koparabilecek olan salt bu ezilen sınıfın diktatörlüğüne gerek var.

Dahası, sınıflar ancak, sermayeye karşı yıllar boyu süren grevlerinde ve mücadelesinde yetişmiş, birleşmiş, eğitilmiş ve çelikleşmiş ezilen sınıfın (bütün kent, sanayi, büyük kapitalist kültürünü özümlemiş olan ve onu korumada ve bütün başarılarını elde tutmada ve geliştirmede, ve bunların bütün halkın, bütün çalışan halkın yararına açılmasını sağlamada kararlı ve yetenekli bu tek sınıfın) geçmişle bağlarını koparan ve yeni bir gelecek için kendilerine cesaretli bir yol açan bu kimseler üzerine tarihin kaçınılmaz olarak yüklediği bütün zorlukları, sınavları, sıkıntıları ve büyük fedakarlıkları göğüsleyebilecek olan bu tek sınıfın (en üstün üyelerinin küçük-burjuvaca ve darkafalı her şeye karşı küçük-burjuvazi, küçük memur ve "entellektüeller" arasında bol bol yeşermekte olan özelliklere karşı tiksinti ve öfke ile dolu olan bu tek sınıfın) "emeğin çetin okulundan geçmiş" ve çalışan her kişiye ve her dürüst insana etkinliğini saygıyla kabul ettirebilen bu tek sınıfın diktatörlüğüyle ortadan kaldırabilir.

Marx, Engels, Marksizm
Sol Yayınları, 1. baskı, s.466-467

İktidar sorunu ve işçi sınıfı

V. İ. LENİN

Devlet özel bir iktidar örgütüdür; belirli bir sınıfın sırtını yere getirmeye yönelik bir zor örgütü. Peki, proletaryanın yenmek zorunda olduğu sınıf hangisidir? Elbette yalnızca sömürücüler sınıfı, yani burjuvazi. Emekçilerin yalnızca sömürücülerin direnicini bastırmak için devlete gereksinimleri vardır: oysa, bu baskıyı yönetme, onu pratik olarak gerçekleştirme işini, sonuna dek devrimci tek sınıf olarak, burjuvaziyi iktidardan tamamen kovmak için, ona karşı savaşımda bütün emekçileri ve bütün sömürülenleri birleştirmeye yetenekli tek sınıf olarak, yalnızca ve yalnızca proletarya yapabilir.

Sömürücü sınıfların siyasal egemenliğe olan geresinimleri sömürüyü sürdürmek, yani halkın büyük çoğunluğuna karşı, çok küçük bir azınlığın bencil çıkarlarını savunmak içindir. Sömürülen sınıfların siyasal egemenliğe olan gereksinimleri ise, her türlü sömürüyü büsbütün ortada kaldırmak, yani modern köleciler olan büyük toprak sahipleriyle kapitalistler azınlığına karşı halkın büyük çoğunluğunun çıkarlarını savunmak içindir.

Küçük-burjuva demokratlar, sınıflar savaşımı yerine, sınıflararası uyuşma üzerindeki düşlerini geçiren şu sözde sosyalistler, sosyalist dönüşümü de, sömürücü sınıf egemenliğinin alaşağı edilmesi biçiminde değil, azınlığın, görevlerinin bilincine sahip çoğunluğa barışçıl bir boyun eğmesi biçiminde, bir tür düş olarak tasarlıyorlardı. Sınıflar üzerinde yer alan bir tür devlet kavramına sıkı sıkıya bağlı bu küçük-burjuva ütopya, örneğin 1848 ve 1871 Fransız devrimleri tarihinin gösterdiği gibi, örneğin 19. yüzyıl sonu ve 20. yüzyıl başında, İngiltere'de, Fransa'da, İtalya'da ve başka ülkelerde hükümetlere "sosyalist" katılma deneyinin gösterdiği gibi, pratik olarak, emekçi sınıfların çıkarlarına ihanet sonucu verdi.

Rusya'da Devrimci-Sosyalist ve Menşevik partiler tarafından günümüzde yeniden canlandırılmış bulunan bu küçük-burjuva sosyalizmine karşı ömrü boyunca savaşan Marx, siyasal iktidar öğretisine, devlet öğretisine ulaşmak için, sınıf savaşımı öğretisini tutarlı bir biçimde geliştirmiştir.

Burjuva egemenliği ancak proletarya tarafından alaşağı edilebilir; proletarya, ekonomik varlık koşulları bu alaşağı etme işini hazırlayan ve ona bu işi başarma olanağını ve gücünü veren tek sınıftır. Burjuvazi, köylülük ve bütün küçük-burjuva katmanları böler ve dağıtırken, proletaryayı bir araya getirir, birleştirir ve örgütler. Büyük üretimde oynadığı ekonomik rol nedeniyle, proletarya, burjuvazinin çoğunlukla proleterlerden daha çok sömürüp ezdiği ve kurtuluşları için **bağımsız** bir savaşıma yeteneksiz bulunan **bütün** çalışan ve sömürülen yığınların yol göstericisi olmaya yetenekli tek sınıftır.

Marx tarafından devlete ve sosyalist devrime uygulanmış bulunan sınıflar savaşımı öğretisi, zorunlu bir biçimde proletaryanın **siyasal** egemenliğinin, diktatorasının, yani onu kimseyle paylaşmadığı ve doğrudan doğruya yığınların silahlı gücüne dayanan bir iktidarın kabul edilmesine götürür. Burjuvazi ancak, eğer proletarya burjuvazinin kaçınılmaz ve umutsuz direncini bastırmaya ve **bütün** emekçi ve sömürülen yığınları yeni bir ekonomik rejim için örgütlemeye yetenekli **egemen sınıf** durumuna dönüşürse, alaşağı edilebilir.

Proletaryanın, sömürücülerin direnicini bastırmak için olduğu kadar, nüfusun büyük yığınını -köylülük, küçük-burjuvazi, yarı-proleterler- sosyalist ekonominin "kurulması" işinde **yönetmek** için de devlet iktidarına, merkezi bir güç örgütüne, bir zor örgütüne gereksinimi vardır.

Marksizmin, işçi partisini eğiterek, iktidarı almaya ve **bütün halkı** sosyalizme **götürmeye**, yeni bir rejimi yönetip örgütlemeye, burjuvazi olmaksızın ve burjuvaziye karşı kendi toplumsal yaşamlarının düzenlenmesi için, bütün emekçi ve sömürülenlerin eğiticisi, yol göstericisi ve önderi olmaya yetenekli bir proletarya öncüsünü eğitir. Yürürlükte bulanan oportünizm ise, tersine, işçi partisi içinde, yığından kopmuş, kapitalist rejim içinde kendini oldukça iyi bir biçimde "uydurmuş" ve bir tabak mercimek için kardeşlerinin davasını

(Devamı s.23'te)